

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O VISOKOTEHNOLOŠKOM KRIMINALU

Član 1.

Potvrđuje se Konvencija o visokotehnološkom kriminalu, sačinjena 23. novembra 2001. godine u Budimpešti, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2.

Tekst Konvencije u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

„CONVENTION ON CYBERCRIME

Budapest, 23.XI.2001.

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other States signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Recognising the value of fostering co-operation with the other States parties to this Convention;

Convinced of the need to pursue, as a matter of priority, a common criminal policy aimed at the protection of society against cybercrime, *inter alia*, by adopting appropriate legislation and fostering international co-operation;

Conscious of the profound changes brought about by the digitalisation, convergence and continuing globalisation of computer networks;

Concerned by the risk that computer networks and electronic information may also be used for committing criminal offences and that evidence relating to such offences may be stored and transferred by these networks;

Recognising the need for co-operation between States and private industry in combating cybercrime and the need to protect legitimate interests in the use and development of information technologies;

Believing that an effective fight against cybercrime requires increased, rapid and well-functioning international co-operation in criminal matters;

Convinced that the present Convention is necessary to deter action directed against the confidentiality, integrity and availability of computer systems, networks and computer data as well as the misuse of such systems, networks and data by providing for the criminalisation of such conduct, as described in this Convention, and the adoption of powers sufficient for effectively combating such criminal offences, by facilitating their detection, investigation and prosecution at both the domestic and international levels and by providing arrangements for fast and reliable international co-operation;

Mindful of the need to ensure a proper balance between the interests of law enforcement and respect for fundamental human rights as enshrined in the 1950 Council of Europe Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental

Freedoms, the 1966 United Nations International Covenant on Civil and Political Rights and other applicable international human rights treaties, which reaffirm the right of everyone to hold opinions without interference, as well as the right to freedom of expression, including the freedom to seek, receive, and impart information and ideas of all kinds, regardless of frontiers, and the rights concerning the respect for privacy;

Mindful also of the right to the protection of personal data, as conferred, for example, by the 1981 Council of Europe Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data;

Considering the 1989 United Nations Convention on the Rights of the Child and the 1999 International Labour Organization Worst Forms of Child Labour Convention;

Taking into account the existing Council of Europe conventions on co-operation in the penal field, as well as similar treaties which exist between Council of Europe member States and other States, and stressing that the present Convention is intended to supplement those conventions in order to make criminal investigations and proceedings concerning criminal offences related to computer systems and data more effective and to enable the collection of evidence in electronic form of a criminal offence;

Welcoming recent developments which further advance international understanding and co-operation in combating cybercrime, including action taken by the United Nations, the OECD, the European Union and the G8;

Recalling Committee of Ministers Recommendations No. R (85) 10 concerning the practical application of the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters in respect of letters rogatory for the interception of telecommunications, No. R (88) 2 on piracy in the field of copyright and neighbouring rights, No. R (87) 15 regulating the use of personal data in the police sector, No. R (95) 4 on the protection of personal data in the area of telecommunication services, with particular reference to telephone services, as well as No. R (89) 9 on computer-related crime providing guidelines for national legislatures concerning the definition of certain computer crimes and No. R (95) 13 concerning problems of criminal procedural law connected with information technology;

Having regard to Resolution No. 1 adopted by the European Ministers of Justice at their 21st Conference (Prague, 10 and 11 June 1997), which recommended that the Committee of Ministers support the work on cybercrime carried out by the European Committee on Crime Problems (CDPC) in order to bring domestic criminal law provisions closer to each other and enable the use of effective means of investigation into such offences, as well as to Resolution No. 3 adopted at the 23rd Conference of the European Ministers of Justice (London, 8 and 9 June 2000), which encouraged the negotiating parties to pursue their efforts with a view to finding appropriate solutions to enable the largest possible number of States to become parties to the Convention and acknowledged the need for a swift and efficient system of international co-operation, which duly takes into account the specific requirements of the fight against cybercrime;

Having also regard to the Action Plan adopted by the Heads of State and Government of the Council of Europe on the occasion of their Second Summit (Strasbourg, 10 and 11 October 1997), to seek common responses to the development of the new information technologies based on the standards and values of the Council of Europe;

Have agreed as follows:

CHAPTER I - USE OF TERMS

Article 1 - Definitions

For the purposes of this Convention:

a) „computer system” means any device or a group of interconnected or related devices, one or more of which, pursuant to a program, performs automatic processing of data;

b) „computer data” means any representation of facts, information or concepts in a form suitable for processing in a computer system, including a program suitable to cause a computer system to perform a function;

c) „service provider” means:

i. any public or private entity that provides to users of its service the ability to communicate by means of a computer system, and

ii. any other entity that processes or stores computer data on behalf of such communication service or users of such service;

d) „traffic data” means any computer data relating to a communication by means of a computer system, generated by a computer system that formed a part in the chain of communication, indicating the communication’s origin, destination, route, time, date, size, duration, or type of underlying service.

CHAPTER II - MEASURES TO BE TAKEN AT THE NATIONAL LEVEL

SECTION 1 - SUBSTANTIVE CRIMINAL LAW

Title 1 - Offences against the confidentiality, integrity and availability of computer data and systems

Article 2 - Illegal access

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the access to the whole or any part of a computer system without right. A Party may require that the offence be committed by infringing security measures, with the intent of obtaining computer data or other dishonest intent, or in relation to a computer system that is connected to another computer system.

Article 3 - Illegal interception

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the interception without right, made by technical means, of non-public transmissions of computer data to, from or within a computer system, including electromagnetic emissions from a computer system carrying such computer data. A Party may require that the offence be committed with dishonest intent, or in relation to a computer system that is connected to another computer system.

Article 4 - Data interference

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed

intentionally, the damaging, deletion, deterioration, alteration or suppression of computer data without right.

2. A Party may reserve the right to require that the conduct described in paragraph 1 result in serious harm.

Article 5 - System interference

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the serious hindering without right of the functioning of a computer system by inputting, transmitting, damaging, deleting, deteriorating, altering or suppressing computer data.

Article 6 - Misuse of devices

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally and without right:

a) the production, sale, procurement for use, import, distribution or otherwise making available of:

i. a device, including a computer program, designed or adapted primarily for the purpose of committing any of the offences established in accordance with the above Articles 2 through 5;

ii. a computer password, access code, or similar data by which the whole or any part of a computer system is capable of being accessed,

with intent that it be used for the purpose of committing any of the offences established in Articles 2 through 5; and

b) the possession of an item referred to in paragraphs a.i or ii above, with intent that it be used for the purpose of committing any of the offences established in Articles 2 through 5. A Party may require by law that a number of such items be possessed before criminal liability attaches.

2. This article shall not be interpreted as imposing criminal liability where the production, sale, procurement for use, import, distribution or otherwise making available or possession referred to in paragraph 1 of this article is not for the purpose of committing an offence established in accordance with Articles 2 through 5 of this Convention, such as for the authorised testing or protection of a computer system.

3. Each Party may reserve the right not to apply paragraph 1 of this article, provided that the reservation does not concern the sale, distribution or otherwise making available of the items referred to in paragraph 1 a) ii. of this article.

Title 2 - Computer-related offences

Article 7 - Computer-related forgery

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally and without right, the input, alteration, deletion, or suppression of computer data, resulting in inauthentic data with the intent that it be considered or acted upon for legal purposes as if it were authentic, regardless whether or not the data is directly readable and intelligible. A Party may require an intent to defraud, or similar dishonest intent, before criminal liability attaches.

Article 8 - Computer-related fraud

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally and without right, the causing of a loss of property to another person by:

- a) any input, alteration, deletion or suppression of computer data;
- b) any interference with the functioning of a computer system,

with fraudulent or dishonest intent of procuring, without right, an economic benefit for oneself or for another person.

Title 3 - Content-related offences

Article 9 - Offences related to child pornography

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally and without right, the following conduct:

- a) producing child pornography for the purpose of its distribution through a computer system;
- b) offering or making available child pornography through a computer system;
- c) distributing or transmitting child pornography through a computer system;
- d) procuring child pornography through a computer system for oneself or for another person;
- e) possessing child pornography in a computer system or on a computer-data storage medium.

2. For the purpose of paragraph 1 above, the term «child pornography» shall include pornographic material that visually depicts:

- a) a minor engaged in sexually explicit conduct;
- b) a person appearing to be a minor engaged in sexually explicit conduct;
- c) realistic images representing a minor engaged in sexually explicit conduct.

3. For the purpose of paragraph 2 above, the term „minor” shall include all persons under 18 years of age. A Party may, however, require a lower age-limit, which shall be not less than 16 years.

4. Each Party may reserve the right not to apply, in whole or in part, paragraphs 1, sub-paragraphs d. and e, and 2, sub-paragraphs b. and c.

Title 4 - Offences related to infringements of copyright and related rights

Article 10 - Offences related to infringements of copyright and related rights

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the infringement of copyright, as defined under the law of that Party, pursuant to the obligations it has undertaken under the Paris Act of 24 July 1971 revising the Bern Convention for the Protection of Literary and Artistic Works, the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights and the WIPO Copyright Treaty, with the exception of any

moral rights conferred by such conventions, where such acts are committed willfully, on a commercial scale and by means of a computer system.

2. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the infringement of related rights, as defined under the law of that Party, pursuant to the obligations it has undertaken under the International Convention for the Protection of Performers, Producers of Phonograms and Broadcasting Organisations (Rome Convention), the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights and the WIPO Performances and Phonograms Treaty, with the exception of any moral rights conferred by such conventions, where such acts are committed willfully, on a commercial scale and by means of a computer system.

3. A Party may reserve the right not to impose criminal liability under paragraphs 1 and 2 of this article in limited circumstances, provided that other effective remedies are available and that such reservation does not derogate from the Party's international obligations set forth in the international instruments referred to in paragraphs 1 and 2 of this article.

Title 5 - Ancillary liability and sanctions

Article 11 - Attempt and aiding or abetting

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, aiding or abetting the commission of any of the offences established in accordance with Articles 2 through 10 of the present Convention with intent that such offence be committed.

2. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, an attempt to commit any of the offences established in accordance with Articles 3 through 5, 7, 8, and 9.1.a and c. of this Convention.

3. Each Party may reserve the right not to apply, in whole or in part, paragraph 2 of this article.

Article 12 - Corporate liability

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that legal persons can be held liable for a criminal offence established in accordance with this Convention, committed for their benefit by any natural person, acting either individually or as part of an organ of the legal person, who has a leading position within it, based on:

- a) a power of representation of the legal person;
- b) an authority to take decisions on behalf of the legal person;
- c) an authority to exercise control within the legal person.

2. In addition to the cases already provided for in paragraph 1 of this article, each Party shall take the measures necessary to ensure that a legal person can be held liable where the lack of supervision or control by a natural person referred to in paragraph 1 has made possible the commission of a criminal offence established in accordance with this Convention for the benefit of that legal person by a natural person acting under its authority.

3. Subject to the legal principles of the Party, the liability of a legal person may be criminal, civil or administrative.

4. Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the offence.

Article 13 - Sanctions and measures

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that the criminal offences established in accordance with Articles 2 through 11 are punishable by effective, proportionate and dissuasive sanctions, which include deprivation of liberty.

2. Each Party shall ensure that legal persons held liable in accordance with Article 12 shall be subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions or measures, including monetary sanctions.

SECTION 2 - PROCEDURAL LAW

Title 1 - Common provisions

Article 14 - Scope of procedural provisions

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish the powers and procedures provided for in this section for the purpose of specific criminal investigations or proceedings.

2. Except as specifically provided otherwise in Article 21, each Party shall apply the powers and procedures referred to in paragraph 1 of this article to:

- a) the criminal offences established in accordance with Articles 2 through 11 of this Convention;
- b) other criminal offences committed by means of a computer system; and
- c) the collection of evidence in electronic form of a criminal offence.

3. a) Each Party may reserve the right to apply the measures referred to in Article 20 only to offences or categories of offences specified in the reservation, provided that the range of such offences or categories of offences is not more restricted than the range of offences to which it applies the measures referred to in Article 21. Each Party shall consider restricting such a reservation to enable the broadest application of the measure referred to in Article 20.

b) Where a Party, due to limitations in its legislation in force at the time of the adoption of the present Convention, is not able to apply the measures referred to in Articles 20 and 21 to communications being transmitted within a computer system of a service provider, which system:

- i. is being operated for the benefit of a closed group of users, and
- ii. does not employ public communications networks and is not connected with another computer system, whether public or private,

that Party may reserve the right not to apply these measures to such communications. Each Party shall consider restricting such a reservation to enable the broadest application of the measures referred to in Articles 20 and 21.

Article 15 - Conditions and safeguards

1. Each Party shall ensure that the establishment, implementation and application of the powers and procedures provided for in this Section are subject to conditions and safeguards provided for under its domestic law, which shall provide for the adequate protection of human rights and liberties, including rights arising pursuant to obligations it has undertaken under the 1950 Council of Europe

Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, the 1966 United Nations International Covenant on Civil and Political Rights, and other applicable international human rights instruments, and which shall incorporate the principle of proportionality.

2. Such conditions and safeguards shall, as appropriate in view of the nature of the procedure or power concerned, *inter alia*, include judicial or other independent supervision, grounds justifying application, and limitation of the scope and the duration of such power or procedure.

3. To the extent that it is consistent with the public interest, in particular the sound administration of justice, each Party shall consider the impact of the powers and procedures in this section upon the rights, responsibilities and legitimate interests of third parties.

Title 2 - Expedited preservation of stored computer data

Article 16 - Expedited preservation of stored computer data

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable its competent authorities to order or similarly obtain the expeditious preservation of specified computer data, including traffic data, that has been stored by means of a computer system, in particular where there are grounds to believe that the computer data is particularly vulnerable to loss or modification.

2. Where a Party gives effect to paragraph 1 above by means of an order to a person to preserve specified stored computer data in the person's possession or control, the Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to oblige that person to preserve and maintain the integrity of that computer data for a period of time as long as necessary, up to a maximum of ninety days, to enable the competent authorities to seek its disclosure. A Party may provide for such an order to be subsequently renewed.

3. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to oblige the custodian or other person who is to preserve the computer data to keep confidential the undertaking of such procedures for the period of time provided for by its domestic law.

4. The powers and procedures referred to in this article shall be subject to Articles 14 and 15.

Article 17 - Expedited preservation and partial disclosure of traffic data

1. Each Party shall adopt, in respect of traffic data that is to be preserved under Article 16, such legislative and other measures as may be necessary to:

a) ensure that such expeditious preservation of traffic data is available regardless of whether one or more service providers were involved in the transmission of that communication; and

b) ensure the expeditious disclosure to the Party's competent authority, or a person designated by that authority, of a sufficient amount of traffic data to enable the Party to identify the service providers and the path through which the communication was transmitted.

2. The powers and procedures referred to in this article shall be subject to Articles 14 and 15.

Title 3 - Production order

Article 18 - Production order

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities to order:

a) a person in its territory to submit specified computer data in that person's possession or control, which is stored in a computer system or a computer-data storage medium; and

b) a service provider offering its services in the territory of the Party to submit subscriber information relating to such services in that service provider's possession or control.

2. The powers and procedures referred to in this article shall be subject to Articles 14 and 15.

3. For the purpose of this article, the term «subscriber information» means any information contained in the form of computer data or any other form that is held by a service provider, relating to subscribers of its services other than traffic or content data and by which can be established:

a) the type of communication service used, the technical provisions taken thereto and the period of service;

b) the subscriber's identity, postal or geographic address, telephone and other access number, billing and payment information, available on the basis of the service agreement or arrangement;

c) any other information on the site of the installation of communication equipment, available on the basis of the service agreement or arrangement.

Title 4 - Search and seizure of stored computer data

Article 19 - Search and seizure of stored computer data

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities to search or similarly access:

a) a computer system or part of it and computer data stored therein; and

b) a computer-data storage medium in which computer data may be stored in its territory.

2. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that where its authorities search or similarly access a specific computer system or part of it, pursuant to paragraph 1.a, and have grounds to believe that the data sought is stored in another computer system or part of it in its territory, and such data is lawfully accessible from or available to the initial system, the authorities shall be able to expeditiously extend the search or similar accessing to the other system.

3. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities to seize or similarly secure computer data accessed according to paragraphs 1 or 2. These measures shall include the power to:

a) seize or similarly secure a computer system or part of it or a computer-data storage medium;

b) make and retain a copy of those computer data;

- c) maintain the integrity of the relevant stored computer data;
- d) render inaccessible or remove those computer data in the accessed computer system.

4. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities to order any person who has knowledge about the functioning of the computer system or measures applied to protect the computer data therein to provide, as is reasonable, the necessary information, to enable the undertaking of the measures referred to in paragraphs 1 and 2.

5. The powers and procedures referred to in this article shall be subject to Articles 14 and 15.

Title 5 - Real-time collection of computer data

Article 20 - Real-time collection of traffic data

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities to:

- a) collect or record through the application of technical means on the territory of that Party, and

- b) compel a service provider, within its existing technical capability:

- i. to collect or record through the application of technical means on the territory of that Party; or

- ii. to co-operate and assist the competent authorities in the collection or recording of,

traffic data, in real-time, associated with specified communications in its territory transmitted by means of a computer system.

2. Where a Party, due to the established principles of its domestic legal system, cannot adopt the measures referred to in paragraph 1.a, it may instead adopt legislative and other measures as may be necessary to ensure the real-time collection or recording of traffic data associated with specified communications transmitted in its territory, through the application of technical means on that territory.

3. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to oblige a service provider to keep confidential the fact of the execution of any power provided for in this article and any information relating to it.

4. The powers and procedures referred to in this article shall be subject to Articles 14 and 15.

Article 21 - Interception of content data

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary, in relation to a range of serious offences to be determined by domestic law, to empower its competent authorities to:

- a) collect or record through the application of technical means on the territory of that Party, and

- b) compel a service provider, within its existing technical capability:

- i. to collect or record through the application of technical means on the territory of that Party, or

ii. to co-operate and assist the competent authorities in the collection or recording of,

content data, in real-time, of specified communications in its territory transmitted by means of a computer system.

2. Where a Party, due to the established principles of its domestic legal system, cannot adopt the measures referred to in paragraph 1.a, it may instead adopt legislative and other measures as may be necessary to ensure the real-time collection or recording of content data on specified communications in its territory through the application of technical means on that territory.

3. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to oblige a service provider to keep confidential the fact of the execution of any power provided for in this article and any information relating to it.

4. The powers and procedures referred to in this article shall be subject to Articles 14 and 15.

SECTION 3 - JURISDICTION

Article 22 - Jurisdiction

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish jurisdiction over any offence established in accordance with Articles 2 through 11 of this Convention, when the offence is committed:

- a) in its territory; or
- b) on board a ship flying the flag of that Party; or
- c) on board an aircraft registered under the laws of that Party; or

d) by one of its nationals, if the offence is punishable under criminal law where it was committed or if the offence is committed outside the territorial jurisdiction of any State.

2. Each Party may reserve the right not to apply or to apply only in specific cases or conditions the jurisdiction rules laid down in paragraphs 1.b through 1.d of this article or any part thereof.

3. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish jurisdiction over the offences referred to in Article 24, paragraph 1, of this Convention, in cases where an alleged offender is present in its territory and it does not extradite him or her to another Party, solely on the basis of his or her nationality, after a request for extradition.

4. This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised by a Party in accordance with its domestic law.

5. When more than one Party claims jurisdiction over an alleged offence established in accordance with this Convention, the Parties involved shall, where appropriate, consult with a view to determining the most appropriate jurisdiction for prosecution.

CHAPTER III - INTERNATIONAL CO-OPERATION

SECTION 1 - GENERAL PRINCIPLES

Title 1 - General principles relating to international co-operation

Article 23 - General principles relating to international co-operation

The Parties shall co-operate with each other, in accordance with the provisions of this chapter, and through the application of relevant international instruments on international co-operation in criminal matters, arrangements agreed on the basis of uniform or reciprocal legislation, and domestic laws, to the widest extent possible for the purposes of investigations or proceedings concerning criminal offences related to computer systems and data, or for the collection of evidence in electronic form of a criminal offence.

Title 2 - Principles relating to extradition

Article 24 - Extradition

1. a) This article applies to extradition between Parties for the criminal offences established in accordance with Articles 2 through 11 of this Convention, provided that they are punishable under the laws of both Parties concerned by deprivation of liberty for a maximum period of at least one year, or by a more severe penalty.

b) Where a different minimum penalty is to be applied under an arrangement agreed on the basis of uniform or reciprocal legislation or an extradition treaty, including the European Convention on Extradition (ETS No. 24), applicable between two or more parties, the minimum penalty provided for under such arrangement or treaty shall apply.

2. The criminal offences described in paragraph 1 of this article shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between or among the Parties. The Parties undertake to include such offences as extraditable offences in any extradition treaty to be concluded between or among them.

3. If a Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another Party with which it does not have an extradition treaty, it may consider this Convention as the legal basis for extradition with respect to any criminal offence referred to in paragraph 1 of this article.

4. Parties that do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognise the criminal offences referred to in paragraph 1 of this article as extraditable offences between themselves.

5. Extradition shall be subject to the conditions provided for by the law of the requested Party or by applicable extradition treaties, including the grounds on which the requested Party may refuse extradition.

6. If extradition for a criminal offence referred to in paragraph 1 of this article is refused solely on the basis of the nationality of the person sought, or because the requested Party deems that it has jurisdiction over the offence, the requested Party shall submit the case at the request of the requesting Party to its competent authorities for the purpose of prosecution and shall report the final outcome to the requesting Party in due course. Those authorities shall take their decision and

conduct their investigations and proceedings in the same manner as for any other offence of a comparable nature under the law of that Party.

7. a) Each Party shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, communicate to the Secretary General of the Council of Europe the name and address of each authority responsible for making or receiving requests for extradition or provisional arrest in the absence of a treaty.

b) The Secretary General of the Council of Europe shall set up and keep updated a register of authorities so designated by the Parties. Each Party shall ensure that the details held on the register are correct at all times.

Title 3 - General principles relating to mutual assistance

Article 25 - General principles relating to mutual assistance

1. The Parties shall afford one another mutual assistance to the widest extent possible for the purpose of investigations or proceedings concerning criminal offences related to computer systems and data, or for the collection of evidence in electronic form of a criminal offence.

2. Each Party shall also adopt such legislative and other measures as may be necessary to carry out the obligations set forth in Articles 27 through 35.

3. Each Party may, in urgent circumstances, make requests for mutual assistance or communications related thereto by expedited means of communication, including fax or e-mail, to the extent that such means provide appropriate levels of security and authentication (including the use of encryption, where necessary), with formal confirmation to follow, where required by the requested Party. The requested Party shall accept and respond to the request by any such expedited means of communication.

4. Except as otherwise specifically provided in articles in this chapter, mutual assistance shall be subject to the conditions provided for by the law of the requested Party or by applicable mutual assistance treaties, including the grounds on which the requested Party may refuse co-operation. The requested Party shall not exercise the right to refuse mutual assistance in relation to the offences referred to in Articles 2 through 11 solely on the ground that the request concerns an offence which it considers a fiscal offence.

5. Where, in accordance with the provisions of this chapter, the requested Party is permitted to make mutual assistance conditional upon the existence of dual criminality, that condition shall be deemed fulfilled, irrespective of whether its laws place the offence within the same category of offence or denominate the offence by the same terminology as the requesting Party, if the conduct underlying the offence for which assistance is sought is a criminal offence under its laws.

Article 26 - Spontaneous information

1. A Party may, within the limits of its domestic law and without prior request, forward to another Party information obtained within the framework of its own investigations when it considers that the disclosure of such information might assist the receiving Party in initiating or carrying out investigations or proceedings concerning criminal offences established in accordance with this Convention or might lead to a request for co-operation by that Party under this chapter.

2. Prior to providing such information, the providing Party may request that it be kept confidential or only used subject to conditions. If the receiving Party cannot comply with such request, it shall notify the providing Party, which shall then

determine whether the information should nevertheless be provided. If the receiving Party accepts the information subject to the conditions, it shall be bound by them.

Title 4 - Procedures pertaining to mutual assistance requests in the absence of applicable international agreements

Article 27 - Procedures pertaining to mutual assistance requests in the absence of applicable international agreements

1. Where there is no mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the requesting and requested Parties, the provisions of paragraphs 2 through 9 of this article shall apply. The provisions of this article shall not apply where such treaty, arrangement or legislation exists, unless the Parties concerned agree to apply any or all of the remainder of this article in lieu thereof.

2. a) Each Party shall designate a central authority or authorities responsible for sending and answering requests for mutual assistance, the execution of such requests or their transmission to the authorities competent for their execution.

b) The central authorities shall communicate directly with each other;

c) Each Party shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, communicate to the Secretary General of the Council of Europe the names and addresses of the authorities designated in pursuance of this paragraph;

d) The Secretary General of the Council of Europe shall set up and keep updated a register of central authorities designated by the Parties. Each Party shall ensure that the details held on the register are correct at all times.

3. Mutual assistance requests under this article shall be executed in accordance with the procedures specified by the requesting Party, except where incompatible with the law of the requested Party.

4. The requested Party may, in addition to the grounds for refusal established in Article 25, paragraph 4, refuse assistance if:

a) the request concerns an offence which the requested Party considers a political offence or an offence connected with a political offence, or

b) it considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, *ordre public* or other essential interests.

5. The requested Party may postpone action on a request if such action would prejudice criminal investigations or proceedings conducted by its authorities.

6. Before refusing or postponing assistance, the requested Party shall, where appropriate after having consulted with the requesting Party, consider whether the request may be granted partially or subject to such conditions as it deems necessary.

7. The requested Party shall promptly inform the requesting Party of the outcome of the execution of a request for assistance. Reasons shall be given for any refusal or postponement of the request. The requested Party shall also inform the requesting Party of any reasons that render impossible the execution of the request or are likely to delay it significantly.

8. The requesting Party may request that the requested Party keep confidential the fact of any request made under this chapter as well as its subject, except to the extent necessary for its execution. If the requested Party cannot comply

with the request for confidentiality, it shall promptly inform the requesting Party, which shall then determine whether the request should nevertheless be executed.

9. a) In the event of urgency, requests for mutual assistance or communications related thereto may be sent directly by judicial authorities of the requesting Party to such authorities of the requested Party. In any such cases, a copy shall be sent at the same time to the central authority of the requested Party through the central authority of the requesting Party.

b) Any request or communication under this paragraph may be made through the International Criminal Police Organisation (Interpol).

c) Where a request is made pursuant to sub-paragraph a. of this article and the authority is not competent to deal with the request, it shall refer the request to the competent national authority and inform directly the requesting Party that it has done so.

d) Requests or communications made under this paragraph that do not involve coercive action may be directly transmitted by the competent authorities of the requesting Party to the competent authorities of the requested Party.

e) Each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, inform the Secretary General of the Council of Europe that, for reasons of efficiency, requests made under this paragraph are to be addressed to its central authority.

Article 28 - Confidentiality and limitation on use

1. When there is no mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the requesting and the requested Parties, the provisions of this article shall apply. The provisions of this article shall not apply where such treaty, arrangement or legislation exists, unless the Parties concerned agree to apply any or all of the remainder of this article in lieu thereof.

2. The requested Party may make the supply of information or material in response to a request dependent on the condition that it is:

a) kept confidential where the request for mutual legal assistance could not be complied with in the absence of such condition, or

b) not used for investigations or proceedings other than those stated in the request.

3. If the requesting Party cannot comply with a condition referred to in paragraph 2, it shall promptly inform the other Party, which shall then determine whether the information should nevertheless be provided. When the requesting Party accepts the condition, it shall be bound by it.

4. Any Party that supplies information or material subject to a condition referred to in paragraph 2 may require the other Party to explain, in relation to that condition, the use made of such information or material.

SECTION 2 - SPECIFIC PROVISIONS

Title 1 - Mutual assistance regarding provisional measures

Article 29 - Expedited preservation of stored computer data

1. A Party may request another Party to order or otherwise obtain the expeditious preservation of data stored by means of a computer system, located within the territory of that other Party and in respect of which the requesting Party

intends to submit a request for mutual assistance for the search or similar access, seizure or similar securing, or disclosure of the data.

2. A request for preservation made under paragraph 1 shall specify:
 - a) the authority seeking the preservation;
 - b) the offence that is the subject of a criminal investigation or proceedings and a brief summary of the related facts;
 - c) the stored computer data to be preserved and its relationship to the offence;
 - d) any available information identifying the custodian of the stored computer data or the location of the computer system;
 - e) the necessity of the preservation; and
 - f) that the Party intends to submit a request for mutual assistance for the search or similar access, seizure or similar securing, or disclosure of the stored computer data.

3. Upon receiving the request from another Party, the requested Party shall take all appropriate measures to preserve expeditiously the specified data in accordance with its domestic law. For the purposes of responding to a request, dual criminality shall not be required as a condition to providing such preservation.

4. A Party that requires dual criminality as a condition for responding to a request for mutual assistance for the search or similar access, seizure or similar securing, or disclosure of stored data may, in respect of offences other than those established in accordance with Articles 2 through 11 of this Convention, reserve the right to refuse the request for preservation under this article in cases where it has reasons to believe that at the time of disclosure the condition of dual criminality cannot be fulfilled.

5. In addition, a request for preservation may only be refused if:
 - a) the request concerns an offence which the requested Party considers a political offence or an offence connected with a political offence, or
 - b) the requested Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, *ordre public* or other essential interests.

6. Where the requested Party believes that preservation will not ensure the future availability of the data or will threaten the confidentiality of or otherwise prejudice the requesting Party's investigation, it shall promptly so inform the requesting Party, which shall then determine whether the request should nevertheless be executed.

7. Any preservation effected in response to the request referred to in paragraph 1 shall be for a period not less than sixty days, in order to enable the requesting Party to submit a request for the search or similar access, seizure or similar securing, or disclosure of the data. Following the receipt of such a request, the data shall continue to be preserved pending a decision on that request.

Article 30 - Expedited disclosure of preserved traffic data

1. Where, in the course of the execution of a request made pursuant to Article 29 to preserve traffic data concerning a specific communication, the requested Party discovers that a service provider in another State was involved in the transmission of the communication, the requested Party shall expeditiously disclose to the requesting Party a sufficient amount of traffic data to identify that service provider and the path through which the communication was transmitted.

2. Disclosure of traffic data under paragraph 1 may only be withheld if:
 - a) the request concerns an offence which the requested Party considers a political offence or an offence connected with a political offence; or
 - b) the requested Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, *ordre public* or other essential interests.

Title 2 - Mutual assistance regarding investigative powers

Article 31 - Mutual assistance regarding accessing of stored computer data

1. A Party may request another Party to search or similarly access, seize or similarly secure, and disclose data stored by means of a computer system located within the territory of the requested Party, including data that has been preserved pursuant to Article 29.

2. The requested Party shall respond to the request through the application of international instruments, arrangements and laws referred to in Article 23, and in accordance with other relevant provisions of this chapter.

3. The request shall be responded to on an expedited basis where:

- a) there are grounds to believe that relevant data is particularly vulnerable to loss or modification; or
- b) the instruments, arrangements and laws referred to in paragraph 2 otherwise provide for expedited co-operation.

Article 32 - Trans-border access to stored computer data with consent or where publicly available

A Party may, without the authorisation of another Party:

- a) access publicly available (open source) stored computer data, regardless of where the data is located geographically; or
- b) access or receive, through a computer system in its territory, stored computer data located in another Party, if the Party obtains the lawful and voluntary consent of the person who has the lawful authority to disclose the data to the Party through that computer system.

Article 33 - Mutual assistance in the real-time collection of traffic data

1. The Parties shall provide mutual assistance to each other in the real-time collection of traffic data associated with specified communications in their territory transmitted by means of a computer system. Subject to the provisions of paragraph 2, this assistance shall be governed by the conditions and procedures provided for under domestic law.

2. Each Party shall provide such assistance at least with respect to criminal offences for which real-time collection of traffic data would be available in a similar domestic case.

Article 34 - Mutual assistance regarding the interception of content data

The Parties shall provide mutual assistance to each other in the real-time collection or recording of content data of specified communications transmitted by means of a computer system to the extent permitted under their applicable treaties and domestic laws.

Title 3 - 24/7 Network

Article 35 - 24/7 Network

1. Each Party shall designate a point of contact available on a twenty-four hour, seven-day-a-week basis, in order to ensure the provision of immediate assistance for the purpose of investigations or proceedings concerning criminal offences related to computer systems and data, or for the collection of evidence in electronic form of a criminal offence. Such assistance shall include facilitating, or, if permitted by its domestic law and practice, directly carrying out the following measures:

- a) the provision of technical advice;
- b) the preservation of data pursuant to Articles 29 and 30;
- c) the collection of evidence, the provision of legal information, and locating of suspects.

2. a) A Party's point of contact shall have the capacity to carry out communications with the point of contact of another Party on an expedited basis.

b) If the point of contact designated by a Party is not part of that Party's authority or authorities responsible for international mutual assistance or extradition, the point of contact shall ensure that it is able to co-ordinate with such authority or authorities on an expedited basis.

3. Each Party shall ensure that trained and equipped personnel are available, in order to facilitate the operation of the network.

CHAPTER IV - FINAL PROVISIONS

Article 36 - Signature and entry into force

1. This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and by non-member States which have participated in its elaboration.

2. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which five States, including at least three member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2.

4. In respect of any signatory State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2.

Article 37 - Accession to the Convention

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe, after consulting with and obtaining the unanimous consent of the Contracting States to the Convention, may invite any State which is not a member of the Council and which has not participated in its elaboration to accede to this Convention. The decision shall be taken by the majority provided for in Article

20.d. of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.

2. In respect of any State acceding to the Convention under paragraph 1 above, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 38 - Territorial application

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any State may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 39 - Effects of the Convention

1. The purpose of the present Convention is to supplement applicable multilateral or bilateral treaties or arrangements as between the Parties, including the provisions of:

- the European Convention on Extradition, opened for signature in Paris, on 13 December 1957 (ETS No. 24);
- the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, opened for signature in Strasbourg, on 20 April 1959 (ETS No. 30);
- the Additional Protocol to the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, opened for signature in Strasbourg, on 17 March 1978 (ETS No. 99).

2. If two or more Parties have already concluded an agreement or treaty on the matters dealt with in this Convention or have otherwise established their relations on such matters, or should they in future do so, they shall also be entitled to apply that agreement or treaty or to regulate those relations accordingly. However, where Parties establish their relations in respect of the matters dealt with in the present Convention other than as regulated therein, they shall do so in a manner that is not inconsistent with the Convention's objectives and principles.

3. Nothing in this Convention shall affect other rights, restrictions, obligations and responsibilities of a Party.

Article 40 - Declarations

By a written notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe, any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that it avails itself of the

possibility of requiring additional elements as provided for under Articles 2, 3, 6 paragraph 1.b, 7, 9 paragraph 3, and 27, paragraph 9.e.

Article 41 - Federal clause

1. A federal State may reserve the right to assume obligations under Chapter II of this Convention consistent with its fundamental principles governing the relationship between its central government and constituent States or other similar territorial entities provided that it is still able to co-operate under Chapter III.

2. When making a reservation under paragraph 1, a federal State may not apply the terms of such reservation to exclude or substantially diminish its obligations to provide for measures set forth in Chapter II. Overall, it shall provide for a broad and effective law enforcement capability with respect to those measures.

3. With regard to the provisions of this Convention, the application of which comes under the jurisdiction of constituent States or other similar territorial entities, that are not obliged by the constitutional system of the federation to take legislative measures, the federal government shall inform the competent authorities of such States of the said provisions with its favourable opinion, encouraging them to take appropriate action to give them effect.

Article 42 - Reservations

By a written notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe, any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that it avails itself of the reservation(s) provided for in Article 4, paragraph 2, Article 6, paragraph 3, Article 9, paragraph 4, Article 10, paragraph 3, Article 11, paragraph 3, Article 14, paragraph 3, Article 22, paragraph 2, Article 29, paragraph 4, and Article 41, paragraph 1. No other reservation may be made.

Article 43 - Status and withdrawal of reservations

1. A Party that has made a reservation in accordance with Article 42 may wholly or partially withdraw it by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. Such withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the Secretary General. If the notification states that the withdrawal of a reservation is to take effect on a date specified therein, and such date is later than the date on which the notification is received by the Secretary General, the withdrawal shall take effect on such a later date.

2. A Party that has made a reservation as referred to in Article 42 shall withdraw such reservation, in whole or in part, as soon as circumstances so permit.

3. The Secretary General of the Council of Europe may periodically enquire with Parties that have made one or more reservations as referred to in Article 42 as to the prospects for withdrawing such reservation(s).

Article 44 - Amendments

1. Amendments to this Convention may be proposed by any Party, and shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the member States of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention as well as to any State which has acceded to, or has been invited to accede to, this Convention in accordance with the provisions of Article 37.

2. Any amendment proposed by a Party shall be communicated to the European Committee on Crime Problems (CDPC), which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.

3. The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by the CDPC and, following consultation with the non-member States Parties to this Convention, may adopt the amendment.

4. The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.

5. Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall come into force on the thirtieth day after all Parties have informed the Secretary General of their acceptance thereof.

Article 45 - Settlement of disputes

1. The European Committee on Crime Problems (CDPC) shall be kept informed regarding the interpretation and application of this Convention.

2. In case of a dispute between Parties as to the interpretation or application of this Convention, they shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their choice, including submission of the dispute to the CDPC, to an arbitral tribunal whose decisions shall be binding upon the Parties, or to the International Court of Justice, as agreed upon by the Parties concerned.

Article 46 - Consultations of the Parties

1. The Parties shall, as appropriate, consult periodically with a view to facilitating:

a) the effective use and implementation of this Convention, including the identification of any problems thereof, as well as the effects of any declaration or reservation made under this Convention;

b) the exchange of information on significant legal, policy or technological developments pertaining to cybercrime and the collection of evidence in electronic form;

c) consideration of possible supplementation or amendment of the Convention.

2. The European Committee on Crime Problems (CDPC) shall be kept periodically informed regarding the result of consultations referred to in paragraph 1.

3. The CDPC shall, as appropriate, facilitate the consultations referred to in paragraph 1 and take the measures necessary to assist the Parties in their efforts to supplement or amend the Convention. At the latest three years after the present Convention enters into force, the European Committee on Crime Problems (CDPC) shall, in co-operation with the Parties, conduct a review of all of the Convention's provisions and, if necessary, recommend any appropriate amendments.

4. Except where assumed by the Council of Europe, expenses incurred in carrying out the provisions of paragraph 1 shall be borne by the Parties in the manner to be determined by them.

5. The Parties shall be assisted by the Secretariat of the Council of Europe in carrying out their functions pursuant to this article.

Article 47 - Denunciation

1. Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 48 - Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention as well as any State which has acceded to, or has been invited to accede to, this Convention of:

- a) any signature;
- b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c) any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 36 and 37;
- d) any declaration made under Article 40 or reservation made in accordance with Article 42;
- e) any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Budapest, this 23rd day of November 2001, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, and to any State invited to accede to it.

KONVENCIJA O VISOKOTEHNOLOŠKOM KRIMINALU

Budimpešta, 23. novembar 2001. godine

Preambula

Države članice Saveta Evrope i druge države potpisnice ove konvencije, s obzirom na to da je cilj Saveta Evrope da postigne veće jedinstvo među svojim članicama;

priznajući vrednost unapređenja saradnje sa drugim državama ugovornicama ove konvencije;

uverene u potrebu da se, kao prioritetna, sprovodi zajednička politika u borbi protiv kriminala radi zaštite društva od visokotehnološkog kriminala, između ostalog, usvajanjem odgovarajućeg zakonodavstva i unapređivanjem međunarodne saradnje;

svesne dubokih promena koje je donela digitalizacija, konvergencija i stalna globalizacija računarskih mreža;

zabrinute zbog rizika da se računarske mreže i elektronske informacije mogu koristiti i za izvršenje krivičnih dela i da dokazi koji se odnose na takva dela mogu biti sačuvani i preneseni preko tih mreža;

prepoznajući potrebu saradnje između država i privatnih privrednih subjekata u borbi protiv visokotehnološkog kriminala i potrebu zaštite legitimnih interesa u korišćenju i razvoju informacione tehnologije;

uverene da efikasna borba protiv visokotehnološkog kriminala zahteva povećanu, brzu i veoma funkcionalnu međunarodnu saradnju u krivičnim stvarima;

ubeđene da je ova konvencija neophodna radi sprečavanja radnji usmerenih protiv poverljivosti, celovitosti i dostupnosti računarskih sistema, mreža i računarskih podataka, kao i zloupotrebe tih sistema, mreža i podataka, za obezbeđivanje krivičnog sankcionisanja ponašanja opisanih u ovoj konvenciji i usvajanja mera dovoljnih za delotvornu borbu protiv ovih krivičnih dela, tako što će se na unutrašnjem i međunarodnom nivou olakšati otkrivanje, istraga i gonjenje ovih krivičnih dela i što će obezbediti uslove za brzu i pouzdanu međunarodnu saradnju;

svesne potrebe da se obezbedi odgovarajuća ravnoteža između potrebe za sprovođenjem zakona i poštovanja osnovnih ljudskih prava, sadržanih u Konvenciji Saveta Evrope o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda iz 1950. godine, Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima Ujedinjenih nacija iz 1966. godine i drugim važećim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima, koji ponovo potvrđuju pravo svakog pojedinca na sopstveno mišljenje bez ikakvog spoljnog uticaja, kao i pravo na slobodu izražavanja, koje obuhvata slobodu da, bez obzira na granice, traži, prima i sa drugima deli informacije i ideje svih vrsta, kao i prava koja se tiču poštovanja privatnosti;

takođe svesne prava na zaštitu ličnih podataka, kao što je predviđeno, na primer, u Konvenciji Saveta Evrope o zaštiti lica u odnosu na automatsku obradu ličnih podataka iz 1981. godine;

razmotrivši Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravima deteta iz 1989. godine i Konvenciju o najgorim oblicima dečijeg rada Međunarodne organizacije rada iz 1999. godine;

uzimajući u obzir postojeće konvencije Saveta Evrope o saradnji u oblasti kaznene politike, kao i slične ugovore koji postoje između država članica Saveta

Evrope i drugih država i naglašavajući da je namera ove konvencije da dopuni te konvencije, kako bi krivične istrage i postupci koji se tiču krivičnih dela u vezi sa računarskim sistemima i podacima učinila delotvornijim i da bi omogućila prikupljanje dokaza za ta krivična dela u elektronskom obliku;

pozdravljajući najnoviji razvoj događaja, koji dalje unapređuje međunarodno razumevanje i saradnju u borbi protiv visokotehnološkog kriminala, uključujući mere Ujedinjenih nacija, Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD), Evropske unije i Grupe 8;

podsećajući na Preporuku Komiteta ministara broj R (85) 10, koja se tiče praktične primene Evropske konvencije o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima u slučajevima zamolnica za presretanje telekomunikacija, Preporuku broj R (88) 2 o pirateriji u oblasti autorskih i srodnih prava, Preporuku broj R (87) 15 koja reguliše korišćenje ličnih podataka u delokrugu policije, Preporuku broj R (95) 4 o zaštiti ličnih podataka u oblasti telekomunikacionih usluga, sa posebnim osvrtom na telefonske usluge, kao i Preporuku broj R (89) 9 o kriminalu u vezi sa računarima, koja daje smernice nacionalnim zakonodavnicima u pogledu definisanja određenih krivičnih dela u vezi sa računarima i preporuku broj R (95) 13, koja se tiče problema krivičnog procesnog prava u vezi sa informacionom tehnologijom;

imajući u vidu Rezoluciju broj 1, koju su usvojili evropski ministri pravde na 21-oj konferenciji (Prag, 10. i 11. jun 1997), koja je preporučila Komitetu ministara da podrži rad koji je na polju visokotehnološkog kriminala, uložio Evropski komitet za probleme kriminala (CDPC), kako bi približio odredbe nacionalnih krivičnih zakona i omogućio korišćenje delotvornih istražnih sredstava u vezi sa takvim delima, kao i Rezoluciju broj 3 usvojenu na 23-oj Konferenciji evropskih ministara pravde (London, 8. i 9. jun 2000), koja ohrabruje pregovaračke strane da ulože napore u cilju pronalaženja odgovarajućih rešenja koja će omogućiti što većem broju država da postanu strane ugovornice Konvencije i koja priznaje potrebu za brzim i efikasnim sistemom međunarodne saradnje koji primereno uzima u obzir specifične zahteve borbe protiv visokotehnološkog kriminala;

imajući u vidu i Akcioni plan koji su usvojili šefovi država i vlada Saveta Evrope prilikom njihovog Drugog samita (Strazbur, 10. i 11. oktobar 1997), čiji je cilj traženje zajedničkog odgovora na razvoj novih informacionih tehnologija, zasnovanih na standardima i vrednostima Saveta Evrope;

sporazumele su se o sledećem:

POGLAVLJE I. - UPOTREBA TERMINA

Član 1.

Definicije

U svrhu ove konvencije:

a) „računarski sistem” označava svaki uređaj ili grupu međusobno povezanih ili zavisnih uređaja, od kojih jedan ili više njih, na osnovu programa, vrši automatsku obradu podataka;

b) „računarski podatak” označava svako predstavljanje činjenica, informacija ili koncepata u obliku koji je podesan za njihovu obradu u računarskom sistemu, uključujući i odgovarajući program na osnovu koga računarski sistem obavlja svoju funkciju;

v) „davalac usluge” označava:

i. svaki javni ili privatni subjekt koji korisnicima svoje usluge pruža mogućnost komuniciranja preko računarskog sistema, i

ii. svaki drugi subjekt koji obrađuje ili čuva računarske podatke u ime takve komunikacione usluge ili korisnika takve usluge.

g) „podatak o saobraćaju” označava svaki računarski podatak koji se odnosi na komunikaciju preko računarskog sistema, proizvedenu od računarskog sistema koji je deo lanca komunikacije, a u kojoj su sadržani podaci o poreklu, odredištu, putanji, vremenu, datumu, veličini, trajanju ili vrsti predmetne usluge.

POGLAVLJE II. - MERE KOJE TREBA DA SE PREDUZMU NA NACIONALNOM NIVOU

DEO 1.

MATERIJALNO KRIVIČNO PRAVO

Odeljak 1.

Dela protiv poverljivosti, celovitosti i dostupnosti računarskih podataka i sistema

Član 2.

Nezakonit pristup

Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi se kao krivično delo u domaćem pravu propisalo protivpravno pristupanje računarskom sistemu kao celini ili nekom njegovom delu, kada je učinjeno sa namerom. Strana ugovornica može da uslovi da je delo učinjeno kršenjem mera bezbednosti sa namerom pribavljanja računarskih podataka ili sa nekom drugom nečasnom namerom, ili u vezi sa računarskim sistemom koji je povezan sa drugim računarskim sistemom.

Član 3.

Nezakonito presretanje

Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi se kao krivično delo u domaćem pravu propisalo protivpravno presretanje prenosa računarskih podataka koji nisu javne prirode, ka računarskom sistemu, od njega ili unutar samog sistema, uključujući i elektromagnetna emitovanja iz računarskog sistema kojim se prenose takvi podaci, kada je učinjeno sa namerom i uz pomoć tehničkih uređaja. Strana ugovornica može da uslovi da je delo učinjeno sa nečasnom namerom ili u vezi sa računarskim sistemom koji je povezan sa drugim računarskim sistemom.

Član 4.

Ometanje podataka

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi se kao krivično delo u domaćem pravu propisalo protivpravno oštećenje, brisanje, pogoršanje, menjanje ili prikrivanje računarskih podataka, kada je učinjeno sa namerom.

2. Strana ugovornica može da zadrži pravo da uslovi da dela iz stava 1. ovog člana moraju da imaju teške posledice.

Član 5.

Ometanje sistema

Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i i druge mere, neophodne da bi se kao krivično delo u domaćem pravu propisalo protivpravno ozbiljno ometanje rada računarskog sistema unošenjem, prenošenjem, oštećenjem, brisanjem, pogoršanjem, menjanjem ili prikrivanjem računarskih podataka, kada je učinjeno sa namerom.

Član 6.

Zloupotreba uređaja

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi se kao krivično delo u domaćem pravu propisalo, kada je učinjeno sa namerom i protivpravno:

a) proizvodnja, prodaja, nabavljanje radi upotrebe, uvoz, distribucija i drugi oblici stavljanja na raspolaganje:

i. uređaja, uključujući i računarski program, napravljenog ili prilagođenog prvenstveno u svrhu izvršenja nekog od dela propisanih u skladu sa navedenim čl. 2. do 5;

ii. računarske lozinke, pristupne šifre ili sličnog podatka pomoću kojeg može da se pristupi računarskom sistemu kao celini ili nekom njegovom delu,

sa namerom da se koristi u svrhu izvršenja nekog od dela propisanih u čl. 2. do 5; i

b) posedovanje neke od stvari navedenih u gornjim stavovima a) i. ili ii, sa namerom da se koristi u svrhu izvršenja nekog od dela propisanih u čl. 2. do 5. Strana ugovornica može zakonom da propiše da mora da se poseduje određeni broj takvih stvari da bi postojala krivična odgovornost.

2. Ovaj član neće se tumačiti tako da uspostavlja krivičnu odgovornost kada proizvodnja, prodaja, nabavljanje radi upotrebe, uvoz, distribucija i drugi oblici stavljanja na raspolaganje ili posedovanje, navedenih u stavu 1. ovog člana, ne služe u svrhu izvršenja dela propisanih u skladu sa čl. 2. do 5. ove konvencije, kao, na primer, kada služe za ovlašćeno testiranje ili zaštitu računarskog sistema.

3. Svaka Strana ugovornica može da zadrži pravo da ne primeni stav 1. ovog člana, pod uslovom da se rezerva ne odnosi na prodaju, distribuciju i druge oblike stavljanja na raspolaganje stvari navedenih u stavu 1. a) ii ovog člana.

Odeljak 2.

Dela u vezi sa računarima

Član 7.

Falsifikovanje u vezi sa računarima

Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi se kao krivično delo u domaćem pravu, propisalo unošenje, menjanje, brisanje ili prikrivanje računarskih podataka koje za posledicu ima neverodostojnost podataka, s ciljem da se oni smatraju verodostojnim i da se sa njima u pravnom saobraćaju postupa kao da su verodostojni, bez obzira da li su ti podaci direktno čitljivi i razumljivi, kada je učinjeno sa namerom i protivpravno. Strana ugovornica može da uslovi postojanje krivične odgovornosti postojanjem namere za obmanu ili slične nečasne namere.

Član 8.

Prevara u vezi sa računarima

Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi se kao krivično delo u domaćem pravu propisalo nanošenje imovinske štete drugom licu, kada je učinjeno sa namerom i protivpravno:

- a) svako unošenje, menjanje, brisanje ili prikrivanje računarskih podataka;
- b) svako ometanje rada računarskog sistema,

sa prevarnom ili nečasnom namerom da se neovlašćeno pribavi protivpravna imovinska korist za sebe ili drugoga.

Odeljak 3.

Dela u vezi sa sadržajem

Član 9.

Dela u vezi sa dečijom pornografijom

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi se kao krivično delo u domaćem pravu propisale sledeće radnje, kada su učinjene sa namerom i protivpravno:

a) proizvodnja dečije pornografije, u svrhu njene distribucije preko računarskog sistema;

b) nuđenje ili činjenje dostupnim dečije pornografije preko računarskog sistema;

v) distribucija ili prenošenje dečije pornografije preko računarskog sistema;
g) nabavljanje dečije pornografije preko računarskog sistema, za sebe ili za drugo lice;

d) posedovanje dečije pornografije u računarskom sistemu ili na medijumima za čuvanje računarskih podataka.

2. U smislu stava 1. ovog člana izraz „dečija pornografija” obuhvata pornografski materijal koji vizuelno prikazuje:

a) maloletnika koji učestvuje u eksplicitno seksualnoj radnji;
b) lice koje izgleda kao maloletnik, koje učestvuje u eksplicitno seksualnoj radnji;

v) realistične slike, koje predstavljaju maloletnika koji učestvuje u eksplicitno seksualnoj radnji.

3. U smislu stava 2. ovog člana, izraz „maloletnik” obuhvata sva lica mlađa od 18 godina. Strana ugovornica može da postavi nižu starosnu granicu, koja nije manja od 16 godina.

4. Svaka Strana ugovornica može da zadrži pravo da ne primenjuje, u celini ili delimično, stav 1. tačka g) i d) i stav 2. tačka b) i v).

Odeljak 4.

Dela u vezi sa kršenjem autorskih i srodnih prava

Član 10.

Dela u vezi sa kršenjem autorskih i srodnih prava

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi se kao krivično delo u domaćem pravu propisalo kršenje autorskih prava, definisanih u zakonima te strane ugovornice, u skladu sa obavezama koje je preuzela po Pariskom ugovoru od 24. jula 1971. godine, kojim se revidira Bernska konvencija za zaštitu književnih i umetničkih dela, Sporazumu o komercijalnim aspektima prava na intelektualnu svojinu i WIPO Ugovoru o autorskom pravu, izuzimajući sva moralna prava sadržana u tim konvencijama, kada su ta dela učinjena dobrovoljno, u obimu koji im daje komercijalni karakter i preko računarskog sistema.

2. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi se kao krivično delo u domaćem pravu propisalo kršenje srodnih prava definisanih u zakonima te strane ugovornice koji se odnose na obaveze koje je ona preuzela po Međunarodnoj konvenciji o zaštiti izvođača, proizvođača fonograma i ustanova za radio-difuziju (Rimska konvencija), Sporazumu o komercijalnim aspektima prava na intelektualnu svojinu i WIPO Ugovoru o interpretacijama i fonogramima, izuzimajući sva moralna prava sadržana u tim konvencijama, kada su ta dela učinjena dobrovoljno, u obimu koji ih kvalifikuje da imaju komercijalni karakter i preko računarskog sistema.

3. Strana ugovornica može da zadrži pravo da pod određenim okolnostima ne zahteva krivičnu odgovornost iz st. 1. i 2. ovog člana, pod uslovom da na raspolaganju stoje druge vrste delotvornih pravnih sredstava i da ta rezerva ne osporava međunarodne obaveze te strane ugovornice, definisane u međunarodnim instrumentima navedenim u st. 1. i 2. ovog člana.

Odeljak 5.

Drugi oblici odgovornosti i sankcije

Član 11.

Pokušaj, pomaganje ili podstrekavanje

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi se kao krivično delo u domaćem pravu propisalo namerno pomaganje ili podstrekavanje na izvršenje nekog od dela propisanih u skladu sa čl. 2. do 10. ove konvencije, sa namerom da ta dela budu učinjena.

2. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi se kao krivično delo u domaćem pravu propisao pokušaj izvršenja nekog od dela propisanih u skladu sa čl. 3. do 5, 7, 8. i 9. stav 1. tač. a) i v) ove konvencije, kada je učinjen sa namerom.

3. Svaka Strana ugovornica može da zadrži pravo da ne primenjuje, u celini ili delimično, stav 2. ovog člana.

Član 12.

Odgovornost pravnog lica

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi se obezbedilo da se pravna lica smatraju odgovornim za krivična dela propisana u skladu sa ovom konvencijom, a koja je u njihovu korist izvršilo bilo koje fizičko lice, delujući kao pojedinac ili kao član organa pravnog lica, ako ima rukovodeću ulogu u pravnom licu, na osnovu:

- a) ovlašćenja da zastupa pravno lice;
- b) ovlašćenja da donosi odluke u ime pravnog lica;
- v) ovlašćenja da vrši kontrolu unutar pravnog lica.

2. Osim slučajeva koji su predviđeni u stavu 1. ovog člana, svaka Strana ugovornica treba da preduzme mere neophodne da bi se obezbedilo da se pravno lice smatra odgovornim kada je nepostojanje nadzora ili kontrole od strane fizičkog lica, navedenog u stavu 1. ovog člana, omogućilo izvršenje krivičnog dela, propisanog u skladu sa ovom konvencijom, koje je izvršilo fizičko lice u korist tog pravnog lica, na osnovu ovlašćenja pravnog lica.

3. U zavisnosti od pravnih načela Strane ugovornice, odgovornost pravnog lica može biti krivična, građanska ili administrativna.

4. Ta odgovornost ne isključuje krivičnu odgovornost fizičkih lica koja su izvršila delo.

Član 13.

Sankcije i mere

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi se obezbedilo da krivična dela propisana u skladu sa čl. 2. do 11. podležu delotvornim, proporcionalnim i odvratajućim sankcijama, koje uključuju i lišavanje slobode.

2. Svaka Strana ugovornica treba da obezbedi da pravna lica koja su odgovorna na osnovu člana 12. podležu delotvornim, proporcionalnim i odvrćajućim krivičnim ili nekrivičnim sankcijama ili merama, uključujući i novčane kazne.

Deo 2. - Procesno pravo

Odeljak 1. - Zajedničke odredbe

Član 14.

Oblast primene procesnih odredbi

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi propisala ovlašćenja i postupke predviđene u ovom odeljku, u svrhu određenih krivičnih istraga ili postupaka.

2. Izuzev ako članom 21. nije drukčije predviđeno, svaka Strana ugovornica ovlašćenja i postupke navedene u stavu 1. ovog člana primenjuje na:

- a) krivična dela propisana u skladu sa čl. 2. do 11. ove konvencije;
- b) ostala krivična dela izvršena preko računarskog sistema, i
- v) prikupljanje dokaza za krivična dela u elektronskom obliku.

3. a) Svaka Strana ugovornica može da zadrži pravo da mere navedene u članu 20. primeni samo na ona dela ili vrste dela, koje navede u rezervi, pod uslovom da obim takvih dela ili vrste dela nije uži od obima dela za koje se primenjuju mere navedene u članu 21. Svaka Strana ugovornica treba da nastoji da takvu rezervu svede na što manji obim, kako bi mere navedene u članu 20. mogle da se primenjuju što šire.

b) U slučaju da Strana ugovornica, zbog ograničenja svog pozitivnog zakonodavstva u vreme usvajanja ove konvencije, ne može da mere navedene u čl. 20. i 21. primeni na komunikacije koje se prenose unutar računarskog sistema davaoca usluga, koji:

- i. obavlja usluge za račun zatvorene grupe korisnika, i
- ii. ne koristi javne komunikacione mreže i nije povezan sa drugim računarskim sistemom, bilo javnim ili privatnim,

onda ta strana ugovornica može da zadrži pravo da ne primenjuje te mere na ovakve komunikacije. Svaka Strana ugovornica treba da razmotri da takvu rezervu svede na što manji obim, kako bi mere navedene u članovima 20. i 21. mogle da se primenjuju što šire.

Član 15.

Uslovi i ograničenja

1. Svaka Strana ugovornica treba da obezbedi da uspostavljanje, sprovođenje i primena ovlašćenja i postupaka navedenih u ovom odeljku, podleže uslovima i ograničenjima predviđenim domaćim pravom, koje mora da omogućiti odgovarajuću zaštitu ljudskih prava i sloboda, uključujući i prava koja proizilaze iz obaveza koje je Strana ugovornica preuzela na osnovu Konvencije Saveta Evrope o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda iz 1950. godine, Međunarodnog pakta Ujedinjenih nacija o građanskim i političkim pravima iz 1966. godine i ostalih važećih međunarodnih dokumenata o ljudskim pravima, i koje će da sadrži načelo proporcionalnosti.

2. Ti uslovi i ograničenja mogu, u zavisnosti od vrste ovlašćenja ili postupaka o kojima se radi, između ostalog, da obuhvate sudsku ili drugu vrstu nezavisne kontrole, na osnovu kojih se opravdava primena i ograničenje obima i trajanja tih ovlašćenja ili postupaka.

3. U meri u kojoj je to u skladu sa javnim interesom, a naročito sa pravilnom primenom prava, svaka Strana ugovornica treba da razmotri posledice ovlašćenja i postupaka iz ovog odeljka na prava, odgovornosti i opravdane interese trećih strana.

Odeljak 2. - Hitna zaštita sačuvanih računarskih podataka

Član 16.

Hitna zaštita sačuvanih računarskih podataka

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi svoje nadležne organe ovlastila da mogu da naredi ili na sličan način postignu hitnu zaštitu određenih računarskih podataka, uključujući tu i podatke o saobraćaju koji su sačuvani preko računarskog sistema, a posebno u slučaju kada ima osnova da se veruje da su računarski podaci naročito podložni gubitku ili izmeni.

2. Kada Strana ugovornica primeni mere iz stava 1. ovog člana tako što naredi nekom licu da zaštiti određene sačuvane računarske podatke koje to lice poseduje ili kontroliše, Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere neophodne da se to lice obaveže da štiti i sačuva celovitost tih računarskih podataka za neophodan vremenski period, a najviše do 90 dana, kako bi se nadležnim organima omogućilo da zahtevaju njihovo razotkrivanje. Strana ugovornica može da propiše da navedena naredba može da se ponavlja.

3. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi obavezala lice koje čuva ili drugo lice koje štiti računarske podatke, da zadrži u tajnosti pokretanje tih postupaka u trajanju predviđenim domaćim pravom.

4. Na ovlašćenja i postupke navedene u ovom članu primenjuju se odredbe čl. 14. i 15.

Član 17.

Hitna zaštita i delimično otkrivanje podataka o saobraćaju

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji, u vezi sa podacima o saobraćaju koji treba da se zaštite na osnovu člana 16, zakonodavne i druge mere, neophodne da bi se obezbedilo da:

a) ta hitna zaštita podataka o saobraćaju bude moguća bez obzira da li je u prenosu poruke učestvovao jedan ili više davalaca usluga, i

b) nadležni organi strane ugovornice ili lica koje ti organi imenuju, mogu hitno da otkriju količinu podataka o saobraćaju, koja je dovoljna za identifikaciju davaoca usluga i putanje kojim je saobraćaj izvršen.

2. Na ovlašćenja i postupke navedene u ovom članu, primenjuju se odredbe čl. 14. i 15.

Odeljak 3. – Izdavanje naredbe

Član 18.

Izdavanje naredbe

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi svoje nadležne organe ovlastila da mogu da naredbe:

a) licu na svojoj teritoriji, da preda određene računarske podatke koje poseduje ili kontroliše, a koji su sačuvani u računarskom sistemu ili na medijumu za čuvanje računarskih podataka; i

b) davaocu usluga koji svoje usluge pruža na teritoriji strane ugovornice, da preda podatke o pretplatniku koji se odnose na usluge koje taj davalac usluga poseduje ili kontroliše.

2. Na ovlašćenja i postupke navedene u ovom članu primenjuju se odredbe čl. 14. i 15.

3. U smislu ovog člana, izraz „podaci o pretplatniku” označava svaki podatak sadržan u obliku računarskog podatka ili u bilo kom drugom obliku, koje poseduje davalac usluga i koji se odnose na pretplatnika tih usluga, osim podataka o saobraćaju ili podataka iz sadržaja koji se prenosi, na osnovu kojih može da se ustanovi:

a) vrsta korišćene komunikacijske usluge, tehnički detalji i vremenski period korišćenja usluge;

b) identitet pretplatnika, poštanska adresa ili geografsko određište, broj telefona i ostali brojevi pristupa, podaci o računima i plaćanjima, dostupni na osnovu ugovora ili sporazuma o korišćenju usluge;

v) svaka druga informacija o mestu postavljanja komunikacione opreme, dostupne na osnovu ugovora ili sporazuma o korišćenju usluge.

Odeljak 4. - Pretraživanje i zaplena sačuvanih računarskih podataka

Član 19.

Pretraživanje i zaplena sačuvanih računarskih podataka

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi svoje nadležne organe ovlastila, da na svojoj teritoriji pretraže ili na sličan način pristupe:

a) računarskom sistemu ili njegovom delu i u njemu sačuvanim računarskim podacima; i

b) medijumu za čuvanje računarskih podataka na kome računarski podaci mogu da se sačuvaju.

2. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi ovlastila da kada njeni nadležni organi pretražuju ili na sličan način pristupaju određenom računarskom sistemu ili njegovom delu, u skladu sa stavom 1a) ovog člana i imaju osnove da veruju da su podaci koje traže sačuvani u drugom računarskom sistemu ili njegovom delu na svojoj teritoriji, pri čemu tim podacima može zakonito da se pristupi ili su dostupni preko početnog računarskog sistema, ti nadležni organi mogu odmah da prošire svoju pretragu ili da na drugi sličan način pristupe drugom računarskom sistemom.

3. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi svoje nadležne organe ovlastila da zaplene ili na sličan način obezbede računarske podatke kojima je pristupljeno u skladu sa st. 1. ili 2. ovog člana. Te mere uključuju ovlašćenja da:

- a) zaplene ili na sličan način obezbede računarski sistem ili njegov deo ili medijum za čuvanje računarskih podataka;
- b) naprave i zadrže kopije tih računarskih podataka;
- v) održe celovitost bitnih sačuvanih računarskih podataka; i
- g) učine računarske podatke nedostupnim ili ih uklone iz računarskog sistema kojem je pristupljeno.

4. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi svoje nadležne organe ovlastila da naredi svakom licu koje poznaje način rada računarskog sistema ili mere primenjene za zaštitu računarskih podataka na tom sistemu, da pruži, u razumnoj meri, neophodne podatke kako bi se omogućilo preduzimanje mera navedenih u st. 1. i 2. ovog člana.

5. Na ovlašćenja i postupke navedene u ovom članu primenjuju se odredbe čl. 14. i 15.

Odeljak 5. - Prikupljanje računarskih podataka u realnom vremenu

Član 20.

Prikupljanje podataka o saobraćaju u realnom vremenu

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi svoje nadležne organe ovlastila:

- a) da na svojoj teritoriji, primenjujući tehnička sredstva, prikupljaju ili snimaju, i
- b) da obavežu davaoca usluga, da u okviru njegovih postojećih tehničkih mogućnosti:
 - i. na svojoj teritoriji, primenjujući tehnička sredstva, prikupljaju ili snimaju, ili
 - ii. sarađuju i pomažu nadležnim organima u prikupljanju ili snimanju,

u realnom vremenu, podataka o saobraćaju određenih komunikacija na njenoj teritoriji, prenetih preko računarskog sistema.

2. Kada Strana ugovornica, zbog načela domaćeg pravnog sistema, ne može da usvoji mere navedene u stavu 1a) ovog člana, može umesto toga da usvoji zakonodavne i druge mere neophodne da bi obezbedila prikupljanje ili snimanje, u realnom vremenu, podataka o saobraćaju povezanih sa određenim komunikacijama koje se prenose na njenoj teritoriji primenom tehničkih sredstava, koja se nalaze na toj teritoriji.

3. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi obavezala davaoca usluga da čuva u tajnosti sprovođenje svakog ovlašćenja predviđenog ovim članom i svaku informaciju u vezi sa tim.

4. Na ovlašćenja i postupke navedene u ovom članu primenjuju se odredbe čl. 14. i 15.

Član 21.

Presretanje podataka iz sadržaja

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi svoje nadležne organe ovlastila, u vezi sa teškim delima određenim domaćim pravom:

a) da na svojoj teritoriji, primenjujući tehnička sredstva, prikupljaju ili snimaju, i

b) da obavežu davaoca usluga, da u okviru njegovih postojećih tehničkih mogućnosti:

i. na svojoj teritoriji, primenjujući tehnička sredstva, prikupljaju ili snimaju, ili

ii. sarađuju i pomažu nadležnim organima u prikupljanju ili snimanju,

u realnom vremenu, podataka iz sadržaja određenih komunikacija na njenoj teritoriji, prenetih preko računarskog sistema.

2. Kada Strana ugovornica, zbog načela domaćeg pravnog sistema, ne može da usvoji mere navedene u stavu 1a) ovog člana, može umesto toga da usvoji zakonske i druge mere neophodne da bi omogućila prikupljanje ili snimanje, u realnom vremenu, podataka iz sadržaja o određenim komunikacijama na njenoj teritoriji, primenom tehničkih sredstava na toj teritoriji.

3. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da obavežu davaoca usluga da čuva u tajnosti sprovođenje svakog ovlašćenja predviđenog ovim članom i svaku informaciju u vezi sa tim.

4. Na ovlašćenja i postupke navedene u ovom članu primenjuju se odredbe čl. 14. i 15.

Deo 3. - Nadležnost

Član 22.

Nadležnost

1. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji zakonodavne i druge mere, neophodne da bi uspostavila nadležnost za svako delo propisano u skladu sa čl. 2. do 11. ove konvencije, kada je delo izvršeno:

a) na njenoj teritoriji; ili

b) na brodu pod zastavom te strane ugovornice; ili

v) u vazduhoplovu registrovanom u skladu sa zakonima te strane ugovornice; ili

g) od strane njenog državljanina, ako je delo kažnjivo po krivičnom zakonu zemlje gde je izvršeno ili ako je delo izvršeno na mestu izvan nadležnosti bilo koje države.

2. Svaka Strana ugovornica može da zadrži pravo da ne primenjuje, ili da samo u određenim slučajevima ili pod određenim okolnostima primenjuje pravila o nadležnosti određenim u st. 1b) do 1g) ovog člana ili u nekom drugom delu tog člana.

3. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji mere, neophodne da bi, nakon podnošenja zahteva za ekstradiciju, uspostavila svoju nadležnost za dela navedena u članu 24. stav 1. ove konvencije, u slučajevima kada se osumnjičeni nalazi na

njenoj teritoriji a Strana ugovornica ga, samo na osnovu njegovog ili njenog državljanstva, ne izruči drugoj strani ugovornici.

4. Ova konvencija ne isključuje nadležnost za bilo koje krivično gonjenje koje se preduzima u skladu sa domaćim pravom.

5. Kada više Strana ugovornica ističe nadležnost u vezi navodnog dela propisanog u skladu sa ovom konvencijom, te strane ugovornice će se međusobno konsultovati, kada je to celishodno, u pogledu utvrđivanja najpogodnije nadležnosti za gonjenje.

POGLAVLJE III. - MEĐUNARODNA SARADNJA

Deo 1. - Opšta načela

Odeljak 1. - Opšta načela u vezi sa međunarodnom saradnjom

Član 23.

Opšta načela u vezi sa međunarodnom saradnjom

Strane ugovornice međusobno sarađuju u najširem mogućem obimu, u skladu sa odredbama ovog poglavlja, kroz primenu odgovarajućih međunarodnih instrumenata o međunarodnoj saradnji u krivičnim stvarima, dogovora usaglašenih na osnovu jednoobraznih ili recipročnih propisa i domaćih propisa, u svrhu istraga ili postupaka koji se odnose na krivična dela u vezi sa računarskim sistemima i podacima, ili u svrhu prikupljanja dokaza u elektronskom obliku o krivičnim delom.

Odeljak 2. - Načela u vezi sa ekstradicijom

Član 24.

Ekstradicija

1. a) Ovaj član primenjuje se na ekstradiciju između Strana ugovornica za krivična dela propisana u skladu sa čl. 2. do 11. ove konvencije, pod uslovom da su ona po zakonima obe strane ugovornice kažnjiva zatvorskom kaznom od najmanje godinu dana ili težom kaznom.

b) U slučaju kada treba da se primeni različita minimalna kazna na osnovu dogovora usaglašenih na osnovu jednoobraznih ili recipročnih propisa ili ugovora o ekstradiciji, uključujući Evropsku konvenciju o ekstradiciji (ETS br. 24), koji se mogu primeniti između dve ili više Strana ugovornica, primenjuje se minimalna kazna predviđena takvim dogovorom ili ugovorom.

2. Za krivična dela opisana u stavu 1. ovog člana smatra se da spadaju u grupu dela koja podležu ekstradiciji u svakom ugovoru o ekstradiciji koji postoji između dve ili više Strana ugovornica. Strane ugovornice se obavezuju da u svaki ugovor o ekstradiciji, koji zaključuju dve ili više Strana ugovornica, ta dela uključe u grupu dela koja podležu ekstradiciji.

3. Kad Strana ugovornica koja ekstradiciju uslovljava postojanjem ugovora primi zahtev za ekstradiciju od druge Strane ugovornice, sa kojom nema ugovor o ekstradiciji, ona može da smatra ovu konvenciju pravnim osnovom za ekstradiciju za svako krivično delo navedeno u stavu 1. ovog člana.

4. Strane ugovornice koje ekstradiciju ne uslovljavaju postojanjem ugovora smatraće krivična dela navedena u stavu 1. ovog člana delima koja podležu međusobnoj ekstradiciji.

5. Na ekstradiciju se primenjuju uslovi koji su predviđeni zakonima zamoljene Strane ugovornice (u daljem tekstu: „zamoljena Strana”) ili važećim ugovorima o ekstradiciji, uključujući i razloge na osnovu kojih zamoljena Strana da odbije ekstradiciju.

6. Ukoliko se ekstradicija za krivično delo navedeno u stavu 1. ovog člana odbije samo na osnovu državljanstva lica koje se traži ili zato što zamoljena Strana smatra da ima nadležnost za to delo, zamoljena Strana, na zahtev Strane ugovornice koja podnosi zahtev (u daljem tekstu: „Strana molilja”), dostavlja predmet svojim nadležnim organima radi gonjenja i blagovremeno Strani ugovornici koja traži ekstradiciju saopštava krajnji ishod. Nadležni organi donose odluku, sprovode istrage i postupke, kao u slučaju bilo kog drugog dela slične prirode, u skladu sa svojim zakonima.

7. a) Svaka Strana ugovornica, prilikom potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju, dostavlja Generalnom sekretaru Saveta Evrope ime i adrese svih organa koji su, u slučaju nepostojanja ugovora, odgovorni za podnošenje ili prijem zahteva za ekstradiciju ili pritvor.

b) Generalni sekretar Saveta Evrope formira i održava ažurnost registra nadležnih organa koje određuju Strane ugovornice. Svaka Strana ugovornica se stara da podaci u registru budu uvek tačni.

Odeljak 3. - Opšta načela u vezi sa uzajamnom pomoći

Član 25.

Opšta načela u vezi sa uzajamnom pomoći

1. Strane ugovornice pružaju uzajamnu pomoć u najširem mogućem obimu u istragama ili postupcima koji se odnose na krivična dela u vezi sa računarskim sistemima i podacima, ili prikupljanju dokaza u elektronskom obliku o krivičnom delu.

2. Svaka Strana ugovornica treba da usvoji i zakonodavne i druge mere, neophodne da izvrši obaveze ustanovljene čl. 27. do 35.

3. Svaka Strana ugovornica može, u hitnim slučajevima, da podnese zahteve za uzajamnu pomoć ili obaveštenja u vezi sa tim, koristeći se brzim sredstvima komunikacije, uključujući faks ili elektronsku poštu, do stepena kojim ova sredstva obezbeđuju odgovarajuće nivoe bezbednosti i autentičnosti (uključujući korišćenje šifri, kada je potrebno), uz naknadnu formalnu potvrdu, ako zamoljena Strana to zahteva. Zamoljena Strana prihvata i odgovara na zahtev, bilo kojim brzim sredstvom komunikacije.

4. Izuzev ako nije drukčije određeno članovima ovog poglavlja, na uzajamnu pomoć primenjuju se uslovi predviđeni zakonima zamoljene Strane, ili važećim ugovorima o uzajamnoj pomoći, uključujući i razloge na osnovu kojih zamoljena Strana može da odbije saradnju. Zamoljena Strana neće da koristi svoje pravo da odbije uzajamnu pomoć za dela predviđena čl. 2. do 11, samo na osnovu toga što se zahtev odnosi na delo koje ona smatra fiskalnim delom.

5. Kada je, u skladu sa odredbama ovog poglavlja, zamoljenoj Strani dozvoljeno da uzajamnu saradnju uslovi postojanjem dvostrane kažnjivosti, smatra se da je taj uslov ispunjen, bez obzira da li zakoni zamoljene Strane stavljaju to delo u istu vrstu ili ga označavaju istim terminima kao i Strana molilja, ako je radnja koja je osnova dela u vezi za koje se uzajamna pomoć zahteva, kvalifikovana kao krivično delo i po njenim zakonima.

Član 26.

Slučajne informacije

1. Strana ugovornica može, u granicama domaćeg prava i bez prethodnog zahteva, da drugoj strani ugovornici prosledi informacije do kojih je došla u okviru sopstvenih istraga, ukoliko smatra da bi otkrivanje takvih informacija moglo da pomogne Strani ugovornici koja ih prima, u pokretanju ili vođenju istraga ili postupaka u vezi krivičnih dela propisanih u skladu sa ovom konvencijom, ili kada bi te informacije mogle da vode upućivanju zahteva te strane ugovornice za uzajamnu saradnju, na osnovu ovog poglavlja.

2. Pre nego što dostavi takve informacije, Strana ugovornica koja ih dostavlja može zahtevati da one budu čuvane u tajnosti ili da se mogu koristiti samo pod određenim uslovima. Ukoliko Strana ugovornica koja prima informacije ne može da prihvati takav zahtev, o tome mora da obavesti stranu ugovornicu koja dostavlja informacije, koja nakon toga odlučuje da li će ipak da prosledi te informacije. Ukoliko Strana ugovornica prihvati informaciju pod određenim uslovima, ti uslovi su za nju obavezujući.

Odeljak 4. - Postupci koji se odnose na zahteve za uzajamnu pomoć u slučaju nepostojanja važećih međunarodnih sporazuma

Član 27.

Postupci koji se odnose na zahteve za uzajamnu pomoć u slučaju nepostojanja važećih međunarodnih sporazuma

1. Ako između Strane molilje i zamoljene Strane ne postoji važeći ugovor ili dogovor o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog ili recipročnog prava, primenjuju se odredbe st. 2. do 9. ovog člana. Odredbe ovog člana ne primenjuju se ukoliko postoji takav ugovor, dogovor ili propis, osim ako se Strane ugovornice saglase da primenjuju ovaj član ili neki njegov deo.

2. a) Svaka Strana ugovornica imenuje centralni organ ili organe odgovorne za slanje i odgovaranje na zahteve za uzajamnu pomoć, izvršavanje ili prosleđivanje organima nadležnim za njihovo izvršenje.

b) Centralni organi međusobno komuniciraju direktno.

v) Svaka Strana ugovornica, prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju, dostavlja Generalnom sekretaru Saveta Evrope imena i adrese organa imenovanih u skladu sa ovim stavom.

g) Generalni sekretar Saveta Evrope formira i održava registar centralnih organa koje određuju Strane ugovornice. Svaka Strana ugovornica se stara da podaci u registru budu uvek tačni.

3. Zahtevi za uzajamnu pomoć na osnovu ovog člana, izvršavaju se u skladu sa postupcima koje odredi Strana molilja, izuzev ukoliko su u suprotnosti sa zakonima zamoljene Strane.

4. Zamoljena Strana može da, pored osnova za odbijanje propisanih u članu 25. stav 4, odbije pomoć u slučajevima:

a) ako se zahtev odnosi na delo koje zamoljena Strana smatra političkim deliktom ili delom koje je povezano sa političkim deliktom; ili

b) ako smatra da izvršenje zahteva verovatno može da ugrozi njen suverenitet, bezbednost, javni poredak ili druge bitne interese.

5. Zamoljena Strana može da odloži postupanje po zahtevu ukoliko bi ono ugrozilo krivične istrage ili postupke koje sprovode njeni nadležni organi.

6. Pre odbijanja ili odlaganja pomoći, zamoljena Strana, nakon konsultacije sa Stranom moliljom kada je to celishodno, razmatra da li zahtevu može da udovolji delimično ili će izvršenje zahteva vezati za ispunjenje određenih uslova, koje smatra neophodnim.

7. Zamoljena Strana odmah obaveštava Stranu molilju o ishodu izvršenja zahteva za pomoć. Razlozi za odbijanje ili odlaganje moraju se navesti. Zamoljena Strana obaveštava Stranu molilju i o svakom razlogu koji onemogućava izvršenje zahteva ili verovatno, u značajnoj meri, odlaže izvršenje.

8. Strana molilja može da traži da zamoljena Strana čuva u tajnosti postojanje zahteva kao i sadržaj zahteva, koji je podnet u skladu sa ovim poglavljem, do stepena koji je neophodan da bi zahtev mogao da se izvrši. Ukoliko zamoljena Strana ne može da ispuni zahtev za tajnošću, o tome odmah obaveštava Stranu molilju, koja zatim odlučuje da li će, uprkos tome, da uputi zahtev na izvršenje.

9. a) U hitnim slučajevima, zahtev za uzajamnu pomoć ili obaveštenja u vezi sa njim, pravosudni organi Strane molilje mogu direktno da pošalju odgovarajućim nadležnim organima zamoljene Strane. U svim takvim slučajevima preko centralnog organa Strane molilje treba istovremeno poslati kopiju zahteva centralnom organu zamoljene Strane.

b) Svaki zahtev ili obaveštenje iz ovog stava može da se sprovede preko Međunarodne organizacije kriminalističke policije (Interpol).

v) Ako je zahtev podnet u skladu sa tačkom a) ovog člana, organu koji nije nadležan da postupi po zahtevu, on zahtev prosleđuje nadležnom domaćem organu i o tome direktno obaveštava Stranu molilju.

g) Zahteve ili obaveštenja iz ovog stava koji za sobom ne povlače mere prinude, nadležni organi Strane molilje mogu da direktno upute nadležnim organima zamoljene Strane.

d) Svaka Strana ugovornica može da, prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju, obavesti Generalnog sekretara Saveta Evrope da, zbog efikasnosti, zahtevi učinjeni na osnovu ovog stava, moraju da se upute njenom centralnom nadležnom organu.

Član 28.

Tajnost i ograničenja korišćenja

1. Kada između Strane molilje i zamoljene Strane ne postoji važeći ugovor ili dogovor o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog ili recipročnog prava, primenjuju se odredbe ovog člana. Odredbe ovog člana se ne primenjuju ukoliko takav ugovor, dogovor ili propis postoji, osim ako se strane ugovornice saglase da primenjuju ovaj član ili neki njegov deo.

2. Zamoljena Strana može traženu dostavu informacija ili materijala da uslovi:

a) čuvanjem tajnosti zahteva, kada zahtevu za uzajamnu pravnu pomoć ne može da se udovolji bez tog uslova;

b) da se ne koriste za druge istrage ili postupke, osim onih koji su navedeni u zahtevu.

3. Ukoliko Strana molilja ne može da ispuni neki od uslova iz stava 2. ovog člana, o tome odmah obaveštava drugu stranu ugovornicu, koja zatim odlučuje da li

će, uprkos tome, da dostavi informacije. Ako Strana molilja prihvati uslov, obavezna je da ga ispuni.

4. Svaka Strana ugovornica koja dostavlja informacije ili materijale pod uslovom navedenim u stavu 2. ovog člana, može da zahteva od druge Strane ugovornice da joj, u vezi sa tim uslovom, obrazloži u koju će svrhu te informacije ili materijale da upotrebi.

Deo 2. - Posebne odredbe

Odeljak 1. - Uzajamna pomoć u odnosu na privremene mere

Član 29.

Hitna zaštita sačuvanih računarskih podataka

1. Strana ugovornica može od druge Strane ugovornice da zahteva da naredi ili na drugi način obezbedi hitnu zaštitu podataka sačuvanih preko računarskog sistema koji se nalazi na teritoriji druge Strane ugovornice i u vezi sa kojim Strana molilja namerava da traži uzajamnu pomoć u svrhu pretrage ili sličnog pristupa, zaplene ili sličnog obezbeđenja ili otkrivanja podataka.

2. Zahtev za zaštitu podataka, podnet na osnovu stava 1. ovog člana, treba da sadrži:

- a) naziv organa koji zahteva zaštitu;
- b) delo koje je predmet krivične istrage ili postupaka i sažet opis činjenica u vezi sa tim;
- v) koji sačuvani računarski podaci treba da se zaštite i njihovu povezanost sa delom;
- g) sve raspoložive informacije koje identifikuju lice koje poseduje sačuvane računarske podatke ili podatke o mestu gde se nalazi računarski sistem;
- d) razlog zbog kojeg je neophodno da se podaci zaštite; i
- đ) navode da Strana ugovornica namerava da podnese zahtev za uzajamnu pomoć u svrhu pretrage ili sličnog pristupa, zaplene ili sličnog obezbeđenja ili otkrivanja sačuvanih računarskih podataka.

3. Nakon prijema zahteva druge Strane ugovornice, zamoljena Strana treba da preduzme sve odgovarajuće mere da bi se hitno, u skladu sa domaćim pravom, zaštitili traženi podaci. U odgovoru na zahtev ne može da se zahteva postojanje dvostrane kažnjivosti, kao uslov za obezbeđenje zaštite podataka.

4. Strana ugovornica koja zahteva dvostranu kažnjivost kao uslov za odgovor na zahtev za uzajamnu pomoć, u svrhu pretrage ili sličnog pristupa, zaplene ili sličnog obezbeđenja ili otkrivanja sačuvanih podataka može da, u vezi sa drugim delima, osim onih propisanih u skladu sa čl. 2. do 11. ove konvencije, zadrži pravo da odbije zahtev za zaštitu u skladu sa ovim članom, u slučajevima u kojima ima osnova da veruje da u vreme otkrivanja, uslov dvostrane kažnjivosti ne može da se ispuni.

5. Osim toga, zahtev za zaštitu podataka može da se odbije samo:

- a) ako se zahtev odnosi na delo koje zamoljena Strana smatra političkim deliktom ili delom koje je povezano sa političkim deliktom, ili
- b) ako zamoljena Strana smatra da izvršenje zahteva verovatno može da ugrozi njen suverenitet, bezbednost, javni poredak ili druge bitne interese.

6. Kada zamoljena Strana veruje da zaštita neće da obezbedi buduću dostupnost podataka ili ugrožava tajnost ili na drugi način ugrožava istragu koju vodi Strana molilja, o tome odmah obaveštava Stranu molilju, koja zatim odlučuje da li će, uprkos tome, da uputi zahtev na izvršenje.

7. Svaka zaštita obavljena na zahtev naveden u stavu 1. ovog člana, izvršiće se u roku ne manjem od 60 dana, da bi se Strani molilji omogućilo da podnese zahtev za pretragu ili sličan pristup, zaplenu ili slično obezbeđenje ili otkrivanje podataka. Nakon prijema takvog zahteva, zaštita podataka nastaviće se, u iščekivanju odluke po zahtevu.

Član 30.

Hitno otkrivanje zaštićenih podataka o saobraćaju

1. Kada tokom izvršenja zahteva podnetog u skladu sa članom 29, radi zaštite podataka o saobraćaju koji se odnose na određenu komunikaciju, zamoljena Strana otkrije da je davalac usluga u drugoj državi umešan u prenos takve komunikacije, zamoljena Strana treba hitno da otkrije drugoj Strani ugovornici količinu podataka o saobraćaju koja je dovoljna za identifikaciju davaoca usluge i putanje kojom je saobraćaj izvršen.

2. Otkrivanje podataka o saobraćaju u skladu sa stavom 1. ovog člana može da se odbije samo:

a) ako se zahtev odnosi na delo koje zamoljena Strana smatra političkim deliktom ili delom koje je povezano sa političkim deliktom, ili

b) ako zamoljena Strana smatra da izvršenje zahteva verovatno može da ugrozi njen suverenitet, bezbednost, javni poredak ili druge bitne interese.

Odeljak 2. - Uzajamna pomoć u odnosu na istražna ovlašćenja

Član 31.

Uzajamna pomoć u odnosu na pristupanje sačuvanim računarskim podacima

1. Strana ugovornica može da zahteva od druge Strane ugovornice da pretraži ili slično pristupi, zapleni ili slično obezbedi i razotkrije podatke sačuvane preko računarskog sistema, koji se nalazi na teritoriji zamoljene strane ugovornice, uključujući i podatke koji su zaštićeni u skladu sa članom 29.

2. Zamoljena Strana treba da odgovori na zahtev primenom međunarodnih instrumenata, dogovora i zakona navedenih u članu 23. i u skladu sa ostalim odgovarajućim odredbama ovog poglavlja.

3. Na zahtev se hitno odgovora ako:

a) ima osnova da se veruje da su odgovarajući podaci naročito podložni gubitku ili izmeni, ili

b) instrumenti, dogovori i zakoni navedeni u stavu 2. ovog člana i inače nalažu brzu saradnju.

Član 32.

Prekogranični pristup sačuvanim računarskim podacima uz saglasnost ili kada su dostupni javnosti

Strana ugovornica može, bez dozvole druge Strane ugovornice:

a) da pristupi sačuvanim računarskim podacima koji su dostupni javnosti, bez obzira gde se podaci geografski nalaze, ili

b) da pristupi ili primi, preko računarskog sistema na svojoj teritoriji, sačuvane računarske podatke koji se nalaze u drugoj Strani ugovornici, ukoliko pribavi zakonsku i dobrovoljnu saglasnost od lica koje ima zakonsko ovlašćenje da joj razotkrije podatke preko tog računarskog sistema.

Član 33.

Uzajamna pomoć u prikupljanju podataka o saobraćaju u realnom vremenu

1. Strane ugovornice treba da obezbede uzajamnu pomoć u cilju prikupljanja u realnom vremenu podataka o saobraćaju, koji se odnose na određene komunikacije na njihovoj teritoriji, prenetih preko računarskog sistema. Na osnovu odredbi stava 2. ovog člana, ova pomoć se vrši u skladu sa uslovima i postupcima propisanim domaćim pravom.

2. Svaka Strana ugovornica treba da pruži takvu pomoć, bar u slučaju onih krivičnih dela za koje bi prikupljanje podataka o saobraćaju u realnom vremenu bilo moguće u sličnom domaćem predmetu.

Član 34.

Uzajamna pomoć u presretanju podataka iz sadržaja

Strane ugovornice treba da obezbede uzajamnu pomoć u cilju prikupljanja ili snimanja u realnom vremenu podataka iz sadržaja određenih komunikacija, prenetih preko računarskog sistema, do granice koju dozvoljavaju međusobno važeći ugovori i domaće pravo.

Odeljak 3. - Mreža 24/7

Član 35.

Mreža 24/7

1. Svaka Strana ugovornica treba da odredi mesto za kontakt, koje je dostupno 24 sata, 7 dana u nedelji, da bi omogućila pružanje trenutne pomoći istragama ili postupcima u vezi sa krivičnim delima koja se odnose na računarske sisteme i podatke, ili radi prikupljanja dokaza u elektronskom obliku o krivičnom delu. Takva pomoć treba da obuhvati olakšavanje ili, ukoliko to domaće pravo i praksa dozvoljavaju, neposredno sprovođenje sledećih mera:

a) davanje tehničkih saveta;

b) zaštitu podataka u skladu sa čl. 29. i 30, i

v) prikupljanje dokaza, davanje informacija pravne prirode i lociranje osumnjičenih.

2. a) Mesto za kontakte strane ugovornice treba da raspolaže mogućnostima dovoljnim da može brzo da razmenjuje poruke sa mestom kontakta druge Strane ugovornice.

b) Ukoliko mesto za kontakt koje je odredila Strana ugovornica nije deo njenih državnih organa ili organa nadležnih za međunarodnu uzajamnu pomoć ili ekstradiciju, mora da se obezbedi da mesto za kontakt može brzo da saraduje sa tim organima.

3. Da bi rad mreže bio olakšan, svaka Strana ugovornica treba da obezbedi obučeno i opremljeno osoblje.

POGLAVLJE IV. - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 36.

Potpisivanje i stupanje na snagu

1. Ova konvencija je otvorena za potpisivanje državama članicama Saveta Evrope i državama koje nisu članice, a koje su učestvovalе u njenoj izradi.

2. Ova konvencija podleže potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju. Instrumenti o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, deponuju se kod Generalnog sekretara Saveta Evrope.

3. Ova konvencija stupa na snagu prvog dana u mesecu posle isteka perioda od tri meseca nakon datuma kada je pet država, od kojih su najmanje tri članice Saveta Evrope, izrazilo saglasnost da budu obavezane Konvencijom u skladu sa odredbama st. 1. i 2. ovog člana.

4. U odnosu na bilo koju potpisnicu koja naknadno izrazi saglasnost da bude obavezana Konvencijom, ona stupa na snagu prvog dana u mesecu posle isteka perioda od tri meseca nakon datuma izražavanja saglasnosti da bude obavezana Konvencijom u skladu sa odredbama st. 1. i 2. ovog člana.

Član 37.

Pristupanje Konvenciji

1. Nakon stupanja na snagu ove konvencije, Komitet ministara Saveta Evrope, po obavljenim konsultacijama sa državama ugovornicama Konvencije i dobijanja njihove jednoglasne saglasnosti, može da pozove bilo koju državu koja nije članica Saveta Evrope, a koja nije učestvovala u njenoj izradi, da pristupi ovoj konvenciji. Odluka o tome donosi se većinom predviđenom članom 20d. Statuta Saveta Evrope i jednoglasno od strane predstavnika država ugovornica koje imaju pravo da sede u Komitetu ministara.

2. U odnosu na bilo koju državu koja pristupa Konvenciji u skladu sa stavom 1. ovog člana, Konvencija stupa na snagu prvog dana u mesecu posle isteka perioda od tri meseca nakon datuma deponovanja instrumenta o pristupanju kod Generalnog sekretara Saveta Evrope.

Član 38.

Teritorijalna primena

1. Svaka država može da prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenta o potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju, naznači teritoriju ili teritorije na kojima se ova konvencija primenjuje.

2. Svaka država može da, bilo kog kasnijeg datuma, izjavom Generalnom sekretaru Saveta Evrope, proširi primenu ove konvencije na bilo koju teritoriju naznačenu u izjavi. U odnosu na tu teritoriju, Konvencija stupa na snagu prvog dana u mesecu posle isteka perioda od tri meseca nakon datuma kada je Generalni sekretar takvo obaveštenje primio.

3. Svaka izjava data u skladu sa prethodna dva stava može da se, u odnosu na bilo koju teritoriju naznačenu u njoj, povuče na osnovu obaveštenja Generalnom sekretaru Saveta Evrope. Povlačenje proizvodi dejstvo prvog dana u

mesecu posle isteka perioda od tri meseca nakon datuma kada je Generalni sekretar takvo obaveštenje primio.

Član 39.

Dejstvo Konvencije

1. Svrha ove konvencije je da dopuni važeće multilateralne ili bilateralne ugovore ili dogovore između Strana ugovornica, uključujući odredbe:

- Evropske konvencije o ekstradiciji, otvorene za potpisivanje 13. decembra 1957. godine u Parizu (ETS No. 24);

- Evropske konvencije o uzajamnoj pomoći u krivičnim stvarima, otvorene za potpisivanje 20. aprila 1959. godine u Strazburu (ETS No. 30);

- Dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o uzajamnoj pomoći u krivičnim stvarima, otvorenog za potpisivanje 17. marta 1978. godine u Strazburu (ETS No. 99).

2. Ukoliko su dve ili više Strana ugovornica već zaključile sporazum ili ugovor o materiji na koju se odnosi ova konvencija, ili su na drugi način uspostavile svoje odnose u toj materiji, ili ukoliko to u budućnosti urade, one mogu da primenjuju taj sporazum ili ugovor ili da na drugi način, shodno tome, uspostave svoje odnose. Međutim, ako Strane ugovornice uspostave svoje odnose u vezi sa materijom na koju se odnosi ova konvencija, drukčije nego što je njome predviđeno, one to mogu da urade na način koji nije u suprotnosti sa ciljevima i načelima ove konvencije.

3. Ova konvencija ne utiče na druga prava, ograničenja, obaveze i odgovornosti Strana ugovornica.

Član 40.

Izjave

Svaka država može da, pismenim obaveštenjem Generalnom sekretaru Saveta Evrope prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju, izjavi da će da iskoristi mogućnost da traži dodatne elemente predviđene u čl. 2, 3, 6. stav 1b), čl. 7, 9. stav 3. i člana 27. stav 9e).

Član 41.

Federalna klauzula

1. Federalna država može da zadrži pravo da preuzme obaveze u skladu sa Poglavljem II. ove konvencije, koje su u skladu sa osnovnim načelima na kojima se zasniva veza njene centralne vlade i konstitutivnih država ili drugih sličnih teritorijalnih jedinica, pod uslovom da i pored toga ima mogućnost da sarađuje u skladu sa odredbama Poglavlja III.

2. Kada u skladu sa stavom 1. zadrži pravo, federalna država ne može da primeni uslove takve rezerve da bi isključila ili bitno umanjila svoje obaveze da sprovede mere propisane u Poglavlju II. Ukupno gledajući, ona mora da obezbedi široku i delotvornu sposobnost za sprovođenje zakona u pogledu tih mera.

3. U pogledu odredbi ove konvencije, čija je primena u nadležnosti konstitutivnih država ili drugih sličnih teritorijalnih jedinica, koje ustavni sistem federacije ne obavezuje da preduzmu zakonodavne mere, federalna vlada obaveštava nadležne organe tih država o navedenim odredbama, prilažući svoje

pozitivno mišljenje, podstičući ih da preduzmu potrebne mere da bi te odredbe sproveli.

Član 42.

Rezerve

Svaka država može da, pismenim obaveštenjem Generalnom sekretaru Saveta Evrope, prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju, izjavi da koristi pravo na rezervu (rezerve) propisanu u članu 4. stav 2, članu 6. stav 3, članu 9. stav 4, članu 10. stav 3, članu 11. stav 3, članu 14. stav 3, članu 22. stav 2, članu 29. stav 4. i članu 41. stav 1. Nijedna druga rezerva ne može da se izjavi.

Član 43.

Status i povlačenje rezervi

1. Strana ugovornica koja stavi rezervu u skladu sa članom 42, može u celini ili delimično da je povuče, na osnovu obaveštenja Generalnom sekretaru Saveta Evrope. Takvo povlačenje proizvodi dejstvo od datuma kada je Generalni sekretar primio obaveštenje. Ukoliko je u obaveštenju navedeno da povlačenje rezerve proizvodi dejstvo od datuma određenog u obaveštenju, a taj datum je nakon datuma kada je Generalni sekretar primio obaveštenje, povlačenje proizvodi dejstvo od tog kasnijeg datuma.

2. Strana ugovornica koja je stavila rezervu kao što je navedeno u članu 42, može da povuče takvu rezervu, u celini ili delimično, čim okolnosti to dozvole.

3. Generalni sekretar Saveta Evrope može periodično da proveri sa Stranama ugovornicama koje su stavile jednu ili više rezervi, kao što je navedeno u članu 42, da li postoji mogućnost povlačenja te rezerve (rezervi).

Član 44.

Izmene

1. Izmene ove konvencije može da predloži bilo koja Strana ugovornica, a Generalni sekretar Saveta Evrope o njima obaveštava države članice Saveta Evrope, države koje nisu članice a koje su učestvovala u izradi ove konvencije, kao i bilo koju državu koja je pristupila ili je bila pozvana da pristupi ovoj konvenciji, u skladu sa odredbama člana 37.

2. Svaka izmena koju neka Strana ugovornica predloži, dostavlja se Evropskom komitetu za probleme kriminala (CDPC), koji svoje mišljenje o predloženoj izmeni podnosi Komitetu ministara.

3. Komitet ministara razmatra predloženu izmenu i mišljenje podneto od strane CDPC-a i, nakon konsultacija sa Stranama ugovornicama ove konvencije koje nisu države članice, može da usvoji izmenu.

4. Tekst svake izmene koju usvoji Komitet ministara, u skladu sa stavom 3. ovog člana, dostavlja se Stranama ugovornicama na prihvatanje.

5. Svaka izmena usvojena u skladu sa stavom 3. ovog člana stupa na snagu tridesetog dana od dana kada sve Strane ugovornice obaveste Generalnog sekretara o njenom prihvatanju.

Član 45.

Rešavanje sporova

1. O tumačenju i primeni ove konvencije, obaveštava se Evropski komitet za probleme kriminala (CDPC).

2. U slučaju spora između Strana ugovornica u vezi sa tumačenjem i primenom ove konvencije, Strane ugovornice će pokušati da reše spor pregovorima ili na bilo koji drugi miran način, po njihovom izboru, uključujući podnošenje spora CDPC-u, arbitražnom tribunalu, čije su odluke obavezujuće za Strane ugovornice ili Međunarodnom sudu pravde, u skladu sa dogovorom Strana ugovornica u sporu.

Član 46.

Konsultacije strana ugovornica

1. Strane ugovornice se, kada je to celishodno, povremeno konsultuju da bi olakšale:

a) delotvornu upotrebu i primenu ove konvencije, uključujući prepoznavanje svih problema u vezi s tim, kao i efekte svake izjave ili rezerve učinjene po ovoj konvenciji;

b) razmenu informacija o značajnim pravnim, političkim ili tehnološkim unapređenjima vezanim za visokotehnološki kriminal i prikupljanje dokaza u elektronskom obliku;

v) razmatranje mogućih dopuna ili izmena Konvencije.

2. O rezultatima konsultacija navedenih u stavu 1. ovog člana, periodično se obaveštava Evropski komitet za probleme kriminala (CDPC).

3. Evropski komitet za probleme kriminala (CDPC), kada je to celishodno, olakšava konsultacije navedene u stavu 1. i preuzima neophodne mere da bi pomogao Stranama ugovornicama u njihovim naporima da dopune i izmene Konvenciju. Najkasnije tri godine nakon stupanja na snagu ove konvencije, Evropski komitet za probleme kriminala (CDPC), u saradnji sa Stranama ugovornicama, razmatra sve odredbe ove konvencije, i ukoliko je neophodno, preporučuje odgovarajuće izmene.

4. Troškove sprovođenja odredbi stava 1. ovog člana snose Strane ugovornice na način na koji same odrede, osim kada ih na sebe preuzme Savet Evrope.

5. Stranama ugovornicama, u izvršavanju svojih funkcija po ovom članu, pomaže Sekretarijat Saveta Evrope.

Član 47.

Otkazivanje

1. Svaka Strana ugovornica može da, u bilo koje vreme, otkáže ovu konvenciju slanjem obaveštenja Generalnom sekretaru Saveta Evrope.

2. Otkazivanje proizvodi dejstvo prvog dana u mesecu posle isteka perioda od tri meseca nakon datuma kada je Generalni sekretar primio obaveštenje.

Član 48.

Obaveštavanje

Generalni sekretar Saveta Evrope obaveštava države članice Saveta Evrope, države koje nisu članice Saveta Evrope, a koje su učestvovala u izradi ove konvencije, kao i bilo koju državu koja je pristupila ili je bila pozvana da pristupi ovoj konvenciji, o:

- a) svakom potpisivanju;
- b) deponovanju bilo kojih instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju;
- v) svakom datumu stupanja na snagu ove konvencije u skladu sa čl. 36. i 37;
- g) svakoj izjavi datoj u skladu sa članom 40. ili rezervi stavljenoj u skladu sa članom 42;
- d) svakom drugom postupku, obaveštenju ili saopštenju u vezi sa ovom konvencijom.

U potvrdu čega su, dole potpisani, za to propisno ovlašćeni, potpisali ovu konvenciju.

Sačinjeno u Budimpešti, 23. novembra 2001. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako verodostojna, u po jednom primerku, koji se deponuju u arhivama Saveta Evrope. Generalni sekretar Saveta Evrope dostavlja overene kopije svakoj državi članici Saveta Evrope, državama koje nisu članice, a koje su učestvovala u izradi ove konvencije, kao i bilo kojoj državi koja je pozvana da joj pristupi.”

Član 3.

O izvršavanju odredaba ovog zakona stara se ministarstvo nadležno za pravosuđe, ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove i ministarstvo nadležno za telekomunikacije.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori”.